

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Gospodarjenje s počitniškimi kapacitetami
Mestne občine Ljubljana in
Zavoda za letovanje in rekreacijo otrok

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Gospodarjenje s počitniškimi kapacitetami
Mestne občine Ljubljana in
Zavoda za letovanje in rekreacijo otrok

Zavod za letovanje in rekreacijo otrok (v nadaljevanju: ZLRO) je ustanovila Zveza prijateljev mladine Ljubljana center, ki v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) organizira letovanja, zimovanja in različne prostočasne dejavnosti za otroke, mladostnike in družine. Revizorji računskega sodišča so preverili, kako ZLRO in MOL v počitniških domovih, ki so v lasti MOL, skrbita za mlado generacijo. Pri tem je bila posebna pozornost namenjena prostočasnim aktivnostim, šolam v naravi in drugim dejavnostim. Skušali pa so tudi najti odgovor na vprašanje, kako ZLRO in MOL skrbita za ustrezne bivalne enote ter varen prostor za igro in druženje ter kakovostno kulturno in prostočasno udejstvovanje.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o smotrnosti poslovanja MOL in ZLRO v delu, ki se nanaša na ravnanje s počitniškimi kapacitetami. V ta namen smo ugotavljali:

- ali MOL in ZLRO ustrezno gospodarita in skrbita za vzdrževanje počitniških domov ter ali sta zagotovila pogoje za poslovanje počitniških domov v skladu s predpisi;
- ali ZLRO učinkovito gospodari in izkorišča kapacitete počitniških domov;
- ali so pridobljena sredstva MOL, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in prispevki staršev za programe letovanja oziroma zimovanja otrok namensko porabljena.

Računsko sodišče ugotavlja, da sta MOL in ZLRO v obravnavanem obdobju *vlagala v investicije in vzdrževanje počitniških domov* predvsem glede na finančne možnosti. Vseh potrebnih vlaganj v investicije in v vzdrževanje domov pa pogodbeni stranki nista izvedli zaradi premalo razpoložljivih finančnih sredstev. Med izvajanjem revizije sta ZLRO in MOL na pobudo računskega sodišča pripravila oceno vseh potrebnih vlaganj v počitniške domove. V načrtu potrebnih prihodnjih vlaganj v počitniške domove od leta 2008 do 2013 sta MOL in ZLRO predvidela potrebna sredstva v znesku 1.830 tisoč evrov, ki vključujejo tudi 1.280 tisoč evrov za nujno obnovo počitniškega doma v Zgornjih Gorjah pri Bledu.

ZLRO je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, v povprečju dosegel v počitniških domovih, ki jih ima v upravljanju, 46,9-odstotno *izkoriščenost kapacitet*. Najslabše je bil zaseden počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom, ki je dosegel v povprečju le 7,3-odstotno zasedenost kapacitete. Menimo, da bi lahko ZLRO v sodelovanju z MOL dosegel večji odstotek zasedenosti vseh kapacitet in boljši poslovni izid z uvedbo dopolnilnih ponudb in potrebno prenovo domov za dvig bivalnih standardov predvsem v Zgornjih Gorjah pri Bledu in v Piranu. V prehodnem obdobju, dokler MOL ne bo prodal počitniškega doma na Srednjem vrhu nad Gozdom Martuljkom, pa bi lahko ZLRO v sodelovanju z MOL z intenzivnejšo ponudbo šol v naravi in drugih aktivnosti delno izboljšal izkoristek kapacitet kot tudi poslovni izid tega doma.

Računsko sodišče je tudi ugotovilo, da ZLRO sicer vsako leto pripravlja *ponudbe za letovanje in zimovanje otrok* v šolah in vrtcih s cenami in programi za počitniške domove, ki jih ima v upravljanju, vendar ne dovolj intenzivno. Ocenjujemo, da bi lahko ZLRO skupaj z MOL poiskala nove ciljne skupine in pridobila večje število otrok, in s tem večje število oskrbnih dni, iz ljubljanskih vrtcev, osnovnih in srednjih šol z dopolnilnimi in cenovno zanimivimi programi izven sezone za šole v naravi, različne vrste taborov idr., za kar obstajajo številne možnosti.

Cene v celinskih počitniških domovih ne pokrivajo vseh stroškov poslovanja, medtem ko cene v obmorskih domovih pokrivajo vse stroške. Zavod je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, realiziral *minimalne izide iz poslovanja*, ki so se gibali od 1.076 tisoč tolarjev do 2.017 tisoč tolarjev (od 4.490 evrov do 8.417 evrov).

ZLRO *spremlja in analizira izkoriščenost kapacitet* počitniških domov med letom in koncem leta, ni pa doslej pripravljala variantnih različic, tako da bi ob novih možnih ponudbah in dodatnih oskrbnih dneh gostov izven glavne sezone ugotavljal vpliv na izkoriščenost kapacitet kakor tudi na poslovni izid.

Kakovost storitev v počitniških domovih v upravljanju ZLRO, ki zajema bivanje, varnost, zdravo prehrano in spremstvo otrok, je primerna. Poskrbljeno je tudi za dopolnilne dejavnosti, ob katerih si otroci krepijo zdravje, pridobivajo dragocene izkušnje samostojnosti, družabnosti, novih spoznanj za življenje in tudi novih učnih vsebin, pa tudi za strokovno vodenje programov, ki jih vodijo pedagoško usposobljeni strokovnjaki, ki svoje znanje izpopolnjujejo v Klubu vzgojiteljev.

Število otrok, ki so se v obdobju od leta 2002 do 2006 udeleževali zdravstvenega letovanja, letovanja oziroma zimovanja ter obšolskih dejavnosti prek ZLRO se je povečalo od 5.781 na 8.855 otrok oziroma za 53 odstotkov. Od tega se je kar polovica otrok udeležila zdravstvenega letovanja. Ugotavljamo, da pomeni sofinanciranje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in MOL pomembno finančno pomoč za starše, predvsem iz socialno šibkejših sredin, ki se zato lažje odločajo za napotitev otrok na zdravstveno letovanje, letovanje oziroma zimovanje.

Ugotovili smo, da so otroci dejansko bivali v počitniških domovih ZLRO za letovanje oziroma zimovanje otrok v skladu s sklenjenimi pogodbami in da so bile storitve obračunane v skladu s pogodbami in veljavnimi ceniki. ZLRO je sredstva, namenjena za sofinanciranje programov zdravstvenega letovanja, letovanja oziroma zimovanja otrok, ki jih je prejel od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, MOL ter prispevkov staršev, *namensko porabil*. ZLRO in Mestna zveza prijateljev mladine Ljubljana sta v skladu z določili pogodb sofinancerjema pripravila poročila o letovanju in zimovanju otrok.

Računsko sodišče je ZLRO in MOL v svojem poročilu dalo vrsto priporočil, ki se nanašajo na možne izboljšave v poslovanju zavoda in gospodarjenju s počitniškimi kapacitetami.

KAZALO

1. PREDSTAVITEV REVIZIJE	8
1.1 KAJ SMO PROUČEVALI	8
1.2 REVIDIRANCA	9
1.3 ODGOVORNE OSEBE REVIDIRANCEV	9
1.4 ZAKAJ SMO IZVEDLI REVIZIJO	10
1.5 KAKO SMO PROUČEVALI	10
2. ALI STA MOL IN ZLRO USTREZNO GOSPODARILA IN POSKRBELA ZA VZDRŽEVANJE POČITNIŠKIH DOMOV	11
2.1 MOL NI PRIDOBILA VSEH POTRDIL O UPORABNIH DOVOLJENJIH IN NI VPISANA KOT IMETNIK LASTNINSKE PRAVICE VSEH POČITNIŠKIH DOMOV	11
2.2 MOL IN ZLRO STA LE DELNO ZAGOTOVILA FINANČNA SREDSTVA ZA POTREBNE INVESTICIJE IN VZDRŽEVANJE POČITNIŠKIH DOMOV	12
2.2.1 Vložena sredstva v investicije in vzdrževanje počitniških domov	12
2.2.2 Stanje počitniških domov in ocena prihodnjih vlaganj in obnov v počitniške domove	15
2.2.2.1 Stanje počitniških domov	15
2.2.2.2 Ocena potrebnih vlaganj in obnove počitniških domov v obdobju od leta 2008 do 2013	22
2.3 MOL JE POSKRBELA ZA USTREZNO KATEGORIZACIJO POČITNIŠKIH DOMOV ZA PREDVIDENO NASTANITEV IN ZA KAKOVOST PONUDBE	23
2.4 PRISTOJNE INŠPEKCIJSKE SLUŽBE V POČITNIŠKIH DOMOVIH NISO UGOTOVILE VEČJIH NEPRAVILNOSTI	24
3. ALI ZLRO UČINKOVITO IZKORIŠČA RAZPOLOŽLJIVE POČITNIŠKE KAPACITETE, USTREZNO GOSPODARI IN ZAGOTAVLJA PRIMERNE STORITVE ZA PONUJENE CENE	27
3.1 ZLRO V POVPREČJU UČINKOVITO IZKORIŠČA RAZPOLOŽLJIVE POČITNIŠKE KAPACITETE ..	27
3.1.1 ZLRO pripravlja poleg ponudbe zdravstvenega letovanja, letovanja in zimovanja tudi dopolnilne ponudbe za obšolske programe za vrtce, osnovne in srednje šole ter za druge zainteresirane izven glavne sezone	29
3.1.2 Izkoristek kapacitet ZLRO v primerjavi z drugimi članicami ZPMS	30
3.1.3 ZLRO spremlja in analizira, kdaj so stroški počitniških domov pokriti, kdaj so kapacitete čimbolj izkoriščene in skuša čimbolj zapolniti proste kapacitete	33

3.2	OBLIKOVANE CENE ZA PONUJENE STORITVE V CELINSKIH POČITNIŠKIH DOMOVIH NE POKRIVAJO VSEH POSLOVNIH STROŠKOV	34
3.2.1	Primerna kakovost storitev, ki zajema bivanje v počitniških domovih, varnost, spremstvo, zdravje in zdravo prehrano otrok, je zagotovljena	36
3.3	ZLRO S POČITNIŠKIMI DOMOVI USTREZNO GOSPODARI	38
3.3.1	ZLRO dosega pozitivno razmerje med prihodki in odhodki iz poslovanja in ločeno spremlja poslovanje po počitniških domovih	38
3.3.2	Projekcija izida iz poslovanja	39
4.	PRIDOBLEJENA SREDSTVA MOL, ZZZS IN PRISPEVKI STARŠEV ZA PROGRAME LETOVANJA OZIROMA ZIMOVANJA OTROK SO BILA NAMENSKO PORABLJENA	41
4.1	PRIDOBLEJENA SREDSTVA MOL, ZZZS IN PRISPEVKI STARŠEV SO USTREZNO IZKAZANA V KNJIGOVODSKIH EVIDENCAH	41
4.2	SREDSTVA, NAMENJENA ZA PROGRAME LETOVANJA OZIROMA ZIMOVANJA OTROK, KI SO JIH PRISPEVALI MOL, ZZZS IN STARŠI, SO BILA NAMENSKO PORABLJENA	42
4.3	MERILA ZA SOFINANCIRANJE LETOVANJ IN ZIMOVANJ	43
4.3.1	Sofinanciranje ZZZS	43
4.3.2	Sofinanciranje MOL	45
4.4	STARŠI SO BILI SEZNANJENI O MOŽNOSTI SOFINANCIRANJA ZZZS IN MOL IN O NAČINU DODELJEVANJA SREDSTEV	48
4.4.1	Letovanje otrok	48
4.4.2	Zimovanje otrok	50
4.5	ZARAČUNAVANJE CEN STORITEV STARŠEM ZA LETOVANJE OZIROMA ZIMOVANJE OTROK JE BILO USTREZNO	51
5.	MNENJE	53
6.	PRIPOROČILA	55
7.	PRILOGE	57

1. PREDSTAVITEV REVIZIJE

Revizijo gospodarjenja s počitniškimi kapacitetami v letih od 2002 do 2006 v Mestni občini Ljubljana in v Zavodu za letovanje in rekreacijo otrok, p. o., Ljubljana smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in programa dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije v letu 2007². Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 25. 4. 2007³. Sklep o spremembi sklepa o izvedbi revizije je bil izdan 26. 7. 2007⁴.

Pravno podlago za izvedbo revizije predstavlja ZRacS-1 s podzakonskimi predpisi. Revizija je bila opravljena v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi INTOSAI ter evropskimi smernicami za izvajanje mednarodnih revizijskih standardov INTOSAI.

1.1 Kaj smo proučevali

Otroci so najšibkejši člen v družbi, zato potrebujejo pomoč odraslih. Zveza prijateljev mladine Slovenije (v nadaljevanju: ZPMS) in njene članice, med katerimi je tudi ZLRO, organizirajo letovanja, zimovanja in različne druge dejavnosti za otroke. Konvencija o otrokovih pravicah⁵ v 31. členu posebej govori o prostem času otrok. Države podpisnice priznavajo otrokovo pravico do počitka in prostega časa, do igre in razvedrila, primerne otrokovi starosti in do prostega udeleževanja v kulturnem življenju in umetnosti. Ob veliki stopnji brezposelnosti staršev, ki živijo na pragu revščine, mnogi otroci ostajajo med počitnicami v kraju bivanja in ne gredo na počitnice, zato je potreba po organizirani in čim cenejši ponudbi toliko večja. Če ponudb ni oziroma so cene previsoke, so otroci prepuščeni zgolj televiziji, računalniku.

Cilj revizije je bil ugotoviti, kako MOL in ZLRO gospodarita s počitniškimi kapacitetami. V ta namen smo ugotavljali:

- ali MOL in ZLRO ustrezno gospodarita in skrbita za vzdrževanje počitniških domov ter ali sta zagotovila pogoje za poslovanje počitniških domov v skladu s predpisi;
- ali ZLRO učinkovito gospodari in izkorišča kapacitete počitniških domov;
- ali so pridobljena sredstva MOL, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in prispevki staršev za programe letovanja oziroma zimovanja otrok namensko porabljena.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Št. 3104-1/2007-11 z dne 25. 7. 2007.

³ Št. 1218-1/2007-5.

⁴ Št. 1218-1/2007-7.

⁵ Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov 20. 11. 1989.

ZLRO v skladu s pogodbami o upravljanju in gospodarjenju s počitniškimi domovi⁶ upravlja in vzdržuje počitniške objekte, ki so v lasti MOL, tako da poskrbi, da so objekti v uporabnem stanju, da imajo izpolnjene vse pogoje za poslovanje v skladu s predpisi⁷, da so ustrezno vzdrževani in da so počitniški objekti zasedeni.

Vlada Republike Slovenije je 5. 10. 2006 sprejela Program za otroke in mladino od 2006–2016. Namen tega programa je bil opredeliti vizijo razvoja slovenskih otrok in mladine in oblikovati usmeritve in ukrepe za njeno uresničitev. Dokument je odraz skrbi za mlado generacijo, da bi se povečala blaginja za vse otroke v Republiki Sloveniji. V tem programu je tudi točka III. 8., ki opredeljuje politiko prostočasnih aktivnosti, katerega temeljni cilj je, da v največji možni meri zagotovi možnosti za kakovostno preživljanje prostega časa za vse različne starosti otrok in mladine.

1.2 Revidiranca

S sklepom o izvedbi revizije sta bila določena revidiranca:

- Zavod za letovanje in rekreacijo, p. o., Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, Ljubljana in
- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana.

Nekatere podatke smo pridobili tudi od:

- Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva 24, Ljubljana (v nadaljevanju: ZZZS),
- Zveze prijateljev mladine Ljubljana Vič-Rudnik (v nadaljevanju: ZPM Vič-Rudnik),
- Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje (v nadaljevanju: ZPM Moste-Polje),
- Zveze prijateljev mladine Maribor (v nadaljevanju: ZPM Maribor),
- Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Kotnikova 5, Ljubljana (v nadaljevanju: MDDSZ).

1.3 Odgovorne osebe revidirancev

V obdobju, na katerega se nanaša revizija, v letih od 2002 do 2006 so bile odgovorne osebe revidirancev:

- ZLRO, Alojzij Potočar, direktor.
- MOL, županja Viktorija Potočnik od 1. 1. 2002 do 30. 11. 2002; županja Danica Simšič od 1. 12. 2002 do 16. 11. 2006; župan Zoran Janković od 17. 11. 2006 do 31. 12. 2006.

⁶ Pogodba o upravljanju in gospodarjenju s počitniškimi domovi v Poreč – Špadičih, na Pagu in na Srednjem vrhu med MOL in ZPM Ljubljana Šiška, št. 981-41/99 z dne 22. 7. 1999 z aneksi; pogodba o upravljanju in gospodarjenju s počitniškimi domovi v Savudriji, Zgornjih Gorjah, Piranu in s počitniškim domom Umag, št. 981-40/99 z dne 21. 9. 1999 med MOL in ZLRO z aneksi.

⁷ Zakon o gostinstvu, Uradni list RS, št. 1/95, 40/99, 101/05, 60/07 ter Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in o minimalnem obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti, Uradni list RS, št. 88/00, 114/04.

1.4 Zakaj smo izvedli revizijo

Zanimalo nas je, kako sta MOL in ZLRO v počitniških domovih poskrbela za otroke na letovanjih in zimovanjih, v šolah v naravi in drugih dejavnostih, kako sta poskrbela za ustrezne bivalne enote ter varen prostor za igro in druženje ter kakovostno kulturno in prostočasno udejstvovanje.

Pri izvajanju revizije smo izhajali iz opredelitve tveganj, ob katerih smo ugotavljali, ali sta MOL in ZLRO:

- poskrbela za pridobitev uporabnih dovoljenj za vse domove,
- poskrbela za vpis vseh počitniških domov v zemljiško knjigo,
- poskrbela za izpolnitev določenih pogojev v skladu s predpisi, ki se nanašajo na obratovanje počitniških domov,
- poskrbela za zadostno izkoriščenost počitniških kapacitet za določene domove,
- poskrbela za zadostno vzdrževanje počitniških kapacitet za zagotavljanje predpisanih standardov in obratovalno-tehničnih pogojev.

1.5 Kako smo proučevali

Iz dosegljive strokovne literature smo ugotovili, da na področju, na katerega se nanaša revizija, doslej niso bile izdelane strokovne študije, smernice, standardi, normativi in primeri dobre prakse, ki bi jih lahko uporabili v reviziji. Doslej tudi ni bilo izdelanih strokovnih mnenj o proučevani problematiki. Uporabili smo naslednje metode: intervjuje, primerjave in analize dobljenih podatkov, preveritve različnih dokumentov ter proučitve dobljenih odgovorov od revidirancev.

2. ALI STA MOL IN ZLRO USTREZNO GOSPODARILA IN POSKRBELA ZA VZDRŽEVANJE POČITNIŠKIH DOMOV

Preverjali smo:

- ali sta MOL in ZLRO v skladu s pogodbami gospodarila in poskrbela za vzdrževanje počitniških objektov;
- ali sta MOL in ZLRO v počitniških domovih storila vse potrebno, da so objekti v uporabnem stanju in da imata potrebna soglasja in dovoljenja državnih organov za obratovanje;
- ali so pristojne inšpekcijske službe ugotovile večje nepravilnosti v počitniških domovih.

2.1 MOL ni pridobila vseh potrdil o uporabnih dovoljenjih in ni vpisana kot imetnik lastninske pravice vseh počitniških domov

MOL kot lastnik počitniških domov in tudi ne ZLRO kot upravljalec teh domov nimata uporabnih dovoljenj za počitniške domove. Zakon o gostinstvu v 8. členu določa, da je podlaga za ugotavljanje pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti v gostinskih obratih uporabno dovoljenje, ki ga izda pristojna upravna enota.

Ukrepi MOL

MOL je 13. 6. 2007 poslala dopise upravnim enotam Jesenice, Piran in Radovljica s prošnjo, da posredujejo kopijo gradbenega in uporabnega dovoljenja za počitniške domove Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom, Piran in Zgornje Gorje pri Bledu. Zakon o graditvi objektov⁸ v prvi točki prvega odstavka 197. člena določa, da se šteje, da imajo uporabno dovoljenje vse stavbe in poslovni prostori v njih, ki so bile grajene pred 31. 12. 1967, če se jim namembnost po navedenem datumu ni bistveno spremenila in so zemljišča, na katerih so zgrajene na predpisan način, evidentirana v zemljiškem katastru. Krajevno pristojna upravna enota na zahtevo lastnika objekta izda potrdilo, da ima takšen objekt uporabno dovoljenje po samem zakonu, če so takšni zahtevi priložena dokazila, iz katerih izhaja, da so izpolnjeni pogoji, ki jih določajo določbe prvega oziroma drugega odstavka omenjenega člena. Ker so bili vsi počitniški domovi, ki so v lasti MOL zgrajeni pred 31. 12. 1967, je MOL 23. 8. 2007 z dopisi pristojne upravne enote zaprosila za potrdila o uporabnih dovoljenjih za predmetne nepremičnine. Upravna enota Jesenice je 31. 8. 2007 z dopisom zahtevala od MOL dopolnitev vloge, in sicer da mora MOL dokazati lastništvo ter priložiti dokazilo, da je bil objekt zgrajen pred 31. 12. 1967.

⁸ Uradni list RS, št. 110/02, 47/04, 126/07.

Upravna enota Radovljica je 4. 9. 2007 posredovala MOL potrdilo o uporabnem dovoljenju za počitniški dom Zgornje Gorje pri Bledu. MOL je 5. 9. 2007 za počitniški dom v Piranu pridobil od Upravne enote Piran potrdilo o uporabnem dovoljenju.

MOL je v zemljiški knjigi vpisana kot imetnica lastninske pravice za počitniške domove Piran, Savudrija in Umag. Za počitniške domove Zgornje Gorje pri Bledu, Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom in Poreč-Špadiči je MOL podala zemljiško-knjižni predlog za vknjižbo pridobitve lastninske pravice. Postopki vpisa v zemljiško knjigo še niso končani.

Ukrep MOL

Da bi se uredila premoženjsko - pravna razmerja je MOL 28. 9. 2007 poslala dopise z osnutkom zemljiškoknjižnega dovolila vsem osim pravnim naslednicam bivših petih ljubljanskih občin za zemljiškoknjižno oziroma pravno-lastninsko urejanje statusa počitniških domov v okviru »Sporazuma ljubljanskih občin o delitveni bilanci«.

2.2 MOL in ZLRO sta le delno zagotovila finančna sredstva za potrebne investicije in vzdrževanje počitniških domov

Na podlagi pogodb o upravljanju in gospodarjenju s počitniškimi domovi, sklenjenimi med MOL kot lastnikom in ZLRO kot upravljavcem, sta bila MOL in ZLRO dolžna od leta 2002 do 2006 vlagati sredstva za investicije v osnovna sredstva in vzdrževanje, da bi bili počitniški domovi v uporabnem stanju in vzdrževani v skladu s predpisi.

2.2.1 Vložena sredstva v investicije in vzdrževanje počitniških domov

O potrebnih vlaganjih v investicije in vzdrževanje ter o načinu financiranja investicijsko - vzdrževalnih del se MOL in ZLRO vsako leto posebej dogovarjata in jih predvidita v letnih načrtih. Načrt investicijskega vzdrževanja se vsako leto potrdi s sprejemom proračuna MOL oziroma poslovnega načrta ZLRO. Pregled realiziranih vlaganj MOL in ZLRO ter hčerinskega podjetja Mladež – Putnička agencija, d. o. o., Umag (v nadaljevanju: Mladež Umag)⁹ od leta 2002 do 2006 v osnovna sredstva in vzdrževanje počitniških domov, katerih lastnik je MOL, podajamo zbirno v tabeli 1 in podrobneje v prilogi 1.

⁹ Uporabo počitniških domov v lasti MOL na Hrvaškem je v skladu z veljavno hrvaško zakonodajo, in sicer z Zakonom o ugostiteljski dejavnosti (Narodne novine br. 48/95) in Pravilnikom o razvrstavanju minimalnih uvijeta i kategorizaciji ugostiteljskih objektov (Narodne novine br. 57/95), mogoče zagotoviti le prek podjetja, registriranega na Hrvaškem. V ta namen je bilo leta 1998 na Hrvaškem ustanovljeno podjetje Mladež - Putnička Agencija, d. o. o., ki so jo ustanovili: ZLRO, Ljubljana (poslovni delež 55 odstotkov), ZPM Moste-Polje, Ljubljana (poslovni delež 25 odstotkov), ZPM Šiška, Ljubljana (poslovni delež 10 odstotkov), Putokaz turistična agencija, d. o. o, Umag, Hrvaška (poslovni delež 10 odstotkov).

Tabela 1: Pregled realiziranih sredstev za investicije v osnovna sredstva in vzdrževanje

	v tisoč tolarjih					
Počitniški domovi/leto	2006	2005	2004	2003	2002	Skupaj
Investicije v osnovna sredstva	5.176	917	18.414	3.089	15.760	43.356
Vzdrževanje	10.620	23.103	33.277	3.999	6.026	77.025
Skupaj vlaganja ZLRO	15.796	24.020	51.691	7.088	21.786	120.381
Investicije v osnovna sredstva	0	15.516	119.393	17.785	73.956	226.650
Vzdrževanje	908	1.803	1.342	3.446	3.444	10.943
Skupaj vlaganja MOL	908	17.319	120.735	21.231	77.400	237.593
Skupaj vlaganja ZLRO in MOL	16.704	41.339	172.426	28.319	99.186	357.974

Vir: podatki MOL in ZLRO o investicijah v osnovna sredstva in vzdrževanju od leta 2002 do 2006.

V nadaljevanju pojasnjujemo vlaganja obeh pogodbenih strank v posamezne počitniške domove.

2.2.1.a Vlaganja v počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom

ZLRO je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, porabil skupaj 2.842 tisoč tolarjev sredstev za vzdrževanje doma, od česar se 1.650 tisoč tolarjev nanaša na popravilo in asfaltiranje dostopne ceste ter asfaltiranje dvorišča, 1.192 tisoč tolarjev pa za elektroinštalacijska, vodoinštalacijska, mizarska in keramičarska dela. Investicije v osnovna sredstva v znesku 259 tisoč tolarjev predstavljajo nakup oljnega gorilnika in druge opreme. MOL v dom v navedenem obdobju ni vlagala.

2.2.1.b Vlaganja v počitniški dom Zgornje Gorje pri Bledu

ZLRO je namenil od leta 2002 do 2006 skupaj 5.152 tisoč tolarjev sredstev za vzdrževanje doma, ki se v glavnem nanaša na slikopleskarska, vodoinštalacijska, mizarska in elektroinštalacijska dela. ZLRO je v navedenem obdobju vložil 3.226 tisoč tolarjev sredstev za nakup kombi vozila v znesku 2.650 tisoč tolarjev in ostale opreme za potrebe doma. MOL v dom v navedenem obdobju ni vlagala.

2.2.1.c Vlaganja v počitniški dom Piran

ZLRO je porabil za vzdrževanje doma v obdobju od leta 2002 do 2006 skupno 5.073 tisoč tolarjev sredstev, ki se v glavnem nanašajo na stroške menjave strehe na terasi, vodoinštalacijska, mizarska in elektroinštalacijska dela. ZLRO je v navedenem obdobju kupil pohištvo v sobah in opremo za kuhinjo v znesku 590 tisoč tolarjev. Na podlagi pridobljenih podatkov je MOL v letu 2002 vložila 8.595 tisoč tolarjev, ki se nanašajo na zamenjavo inštalacij, prenovo kopalnic, tlakov in drugo. V počitniškemu domu Piran je treba zamenjati okna in vrata ter popraviti streho doma.

2.2.1.d Vlaganja v počitniški dom Savudrija

ZLRO je izvedel v obdobju od leta 2002 do 2006 vzdrževalna dela v skupnem znesku 54.805 tisoč tolarjev, od česar se 21.683 tisoč tolarjev¹⁰ nanaša na povračilo davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) v skladu s hrvaškimi predpisi, ki jih je uporabila Mladež Umag za obnovo počitniškega doma v Savudriji. Drugi stroški vzdrževalnih del, ki sta jih financirala ZLRO in Mladež Umag v dom v Savudriji v znesku 33.122 tisoč tolarjev, se nanašajo na različna popravila in vzdrževalna dela, kot obnova kleti, zamenjava oken, popravila fasade, popravila kuhinjske opreme, vzdrževanje okolice, druga vzdrževalna dela idr.

ZLRO in Mladež Umag sta v obdobju, na katerega se nanaša revizija, nakupila za 36.330 tisoč tolarjev opreme in pohištva. Ob prenovi doma v letih 2002 in 2004, ki ga je izvedla MOL, je bilo namreč treba zamenjati pohištvo v sobah (sobne omare, poggade, stole in mize ipd.), dokupiti kuhinjsko (tračni pomivalni stroj, plinski kotel, hladilniki ipd.) ter drugo opremo (računalniki, registrska blagajna ipd.) in različne delovne pripomočke (kosilnica, sesalnik, sokovnik ipd.).

MOL je v navedenem obdobju vložila v prenovu doma v Savudriji skupno 198.945 tisoč tolarjev in porabila za stroške tekočega vzdrževanja 3.349 tisoč tolarjev.

V letu 2002 je MOL izvedla prvo fazo prenove doma v Savudriji. Prenova je zajela predelitev velikih sob v sobe z dvema do šest ležišč z montažnimi predelnimi stenami v levem traktu doma. V vsaki sobi je bila narejena kopalnica (tuš, WC, umivalnik). Položeni so bili novi tlaki in postavljene nove montažne zunanje stene sob (plastične stene, balkonska vrata in okna). Predelana je bila tudi kotlovnica, kjer so bili odstranjeni stara peč za centralno kurjavo in boilerji. Postavljeni so bili novi boilerji za ogrevanje vode (ločeno za potrebe gostov v sobah in za kuhinjo). Način ogrevanja vode je iz električnih grelcev prešel na solarno tehniko (sončni kolektorji), dogrevanje vode pa se izvaja z zemeljskim plinom.

MOL je v letu 2004 nadaljevala z drugo fazo prenove doma v Savudriji. Dela, ki so obsegala prenovu desnega trakta doma, so bila izvedena v približno enakem obsegu kot dela v letu 2002. Poleg tega je bil predelan tudi drugi objekt – vila. V vili so bili stari plavajoči podi zamenjani z montažnimi stropovi. V vsaki sobi je bila narejena kopalnica, zamenjani so bili tlaki. V kleti so bili postavljeni novi boilerji za ogrevanje vode ter črpalka za pretok odplak v kanalizacijo. Sanitarna voda je ogrevana z zemeljskim plinom. S prenovu je dom v Savudriji dosegel boljši standard za zdravje, bivanje in varnost otrok. V letu 2005 je MOL dodatno sklenila aneks k pogodbi za dodatna gradbena, obrtniška in inštalacijska dela pri preureditvi počitniškega doma v Savudriji v znesku 15.515 tisoč tolarjev.

2.2.1.e Vlaganja v počitniški dom Poreč–Špadiči

ZLRO in na Hrvaškem ustanovljeno podjetje Mladež Umag sta v obdobju, na katerega se nanaša revizija, vložila 2.952 tisoč tolarjev za nakup kuhinjskih strojev in opreme ter dostavnega avtomobila. Za vzdrževanje sta ZLRO in Mladež Umag porabila 9.180 tisoč tolarjev, ki so bila namenjena za urejanje okolice, tlakovanje ploščadi, postavitev ograje, mizarska, vodoinštalacijska, elektroinštalacijska dela ipd., ki so bila izvršena v okviru obnovitvenih del. MOL je v obravnavanem obdobju vložila skupno 19.110 tisoč tolarjev v nakup osnovnih sredstev in porabila 7.593 tisoč tolarjev za stroške vzdrževanja.

¹⁰ 677.595,27 hrvaške kune, 1 hrvaška kuna je po ocenjenem povprečnem tečaju 32 tolarjev.

Ocenjujemo, da sta pogodbeni stranki ZLRO in MOL v obdobju, na katerega se nanaša revizija, v skladu z določili pogodb vlagali v investicije in vzdrževanje počitniških domov glede na potrebe in finančne možnosti. Vseh potrebnih vlaganj v investicije in vzdrževanje domov pa pogodbeni stranki nista izvršili zaradi premalo razpoložljivih finančnih sredstev. Tako je MOL v obdobju, na katerega se nanaša revizija, od skupnih investicij v znesku 226.650 tisoč tolarjev investirala 198.945 tisoč tolarjev v počitniški dom v Savudriji ter 27.705 tisoč tolarjev v dom v Piranu in v Poreč-Špadiči. V vzdrževanje je MOL vložila 10.943 tisoč tolarjev. ZLRO je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, vložil 43.356 tisoč tolarjev za nakup opreme za počitniške domove, 77.025 tisoč tolarjev pa je porabil za investicijsko vzdrževanje domov. Podrobnosti so prikazane v prilogi 1.

Pojasnilo ZLRO

ZLRO je MOL vsako leto v okviru priprave proračuna tekoče obveščal o potrebnih vlaganjih v počitniške domove. MOL je potrebe evidentirala, vendar so bile zaradi zakonsko opredeljenih prioritet sredstva zagotovljena le v deležu sredstev, ki je pripadel na proračunskega uporabnika Predšolska vzgoja.

Pojasnilo MOL

MOL je pojasnila, da je edini razlog, da investicije in obnove niso bile realizirane zaradi nezadostnih razpoložljivih sredstev v okviru proračuna MOL. Zagotavljanje obnove počitniških domov ter finančnih sredstev je povezano z razpoložljivimi sredstvi v proračunu MOL in glede na prioriteto, ki jo določi Mestni svet MOL pri vsakoletnem potrjevanju proračuna MOL. Upravljanje s počitniškimi domovi na MOL je v pristojnosti oddelka za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport, Službe za predšolsko vzgojo. MOL mora zagotoviti z zakonom predpisane programe, kar na področju predšolske vzgoje predstavlja zlasti zagotavljanje delovanja javne službe v vrtcih (sredstva za plače in prejemke ter davke in prispevke za zaposlene v vrtcih, za materialne stroške, prehrano za otroke, sofinanciranje zasebnih vrtcev, ter za investicijsko vzdrževanje in investicije v nepremičnine ter opremo javnih vrtcev). Preostanek sredstev pa zagotavlja izvajanje tudi drugih programov, kot so počitniško varstvo, sprevod dedka Mraza, subvencijo za otroke v počitniških domovih ipd. Sredstva za investicijska vlaganja v počitniške domove so po prednostni lestvici financiranja čisto na koncu.

2.2.2 Stanje počitniških domov in ocena prihodnjih vlaganj in obnov v počitniške domove

2.2.2.1 Stanje počitniških domov

2.2.2.1.a Počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom

ZLRO je počitniški dom prejel v upravljanje od MOL 1. 4. 2004¹¹. Dom ima 70 ležišč in lahko posluje vse leto, vendar je slabo zaseden in posluje z izgubo. Dom leži na zelo lepi lokaciji. Obnovljen je bil v devetdesetih letih. Stanje opreme v domu je zadovoljivo. MOL je počitniški dom uvrstila v načrt prodaje stvarnega premoženja v proračun za leti 2008 in 2009.

Pomanjkljivosti doma:

- otežen dostop po cesti, ki je mogoč le z manjšim avtobusom (30 sedežev);
- zaradi večje varnosti bi bilo treba postaviti zaščitno ograjo nad prepadno steno, kar je tudi večletna želja in zahteva vrtcev;
- treba bi bilo zamenjati okna;
- pomanjkanje sanitarij in kopalnic.

¹¹ Pred tem je bila sklenjena pogodba med Zvezo prijateljev mladine Ljubljana Šiška in Občino Ljubljana Šiška.

Počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom; spletna stran ZRLO.

2.2.2.1.b Počitniški dom Zgornje Gorje pri Bledu

Počitniški dom ima ZLRO v upravljanju po pogodbi z MOL od leta 1999¹². Dom ima 82 ležišč, posluje vse leto in je glede na slabo stanje zelo dobro zaseden. Dom je v zelo slabem stanju tako, da ga nekatere šole in vrtci ter drugi, ki so bili dolga leta gostje v Zgornjih Gorjah, ne želijo več uporabljati. Dom leži ob cesti na Pokljuko in ima veliko zelenih površin. Primeren je za programe vrtcev, šol in športnih ekip. Dom je bil delno obnovljen v devetdesetih letih (kuhinja, okna, fasada, streha). Stanje opreme v domu je zadovoljivo. Dom je bil predviden za celotno obnovo že v letu 1994. ZLRO je z vednostjo MOL pridobil idejni projekt za prenovo doma, po katerem bi število ležišč ostalo približno enako, zmanjšalo pa bi se število ležišč v sobah, ter povečalo število sanitarij. S prenovo bi se izboljšali pogoji za bivanje, povečalo bi se število oskrbnih dni in izboljšal poslovni izid.

Pomanjkljivosti doma:

- sama zgradba potrebuje temeljito prenovo, saj je zelo nevarna z vidika potresne varnosti (plavajoči stropi s katerih odpada omet);
- dom zaradi starosti objekta delno ne ustreza vsem bivalnim zahtevam, zato je potrebna prenova;

¹² Pred tem je bila sklenjena pogodba z Občino Ljubljana – Center.

- sobe imajo deset ali več ležišč;
- etažne sanitarije (v prvem nadstropju so za 50 ležišč na voljo le štiri stranišča in trije tuši, v mansardi pa za 35 ležišč tri stranišča in dva tuša).

Pojasnilo MOL

MOL se strinja, da je obnova doma nujna. Po oceni projektanta bi vrednost prenove doma Zgornje Gorje pri Bledu znašala približno 1,2 milijona evrov, izvedla pa bi se predvidoma v več fazah od leta 2008 do 2010.

Počitniški dom Zgornje Gorje pri Bledu; spletna stran ZRLO.

2.2.2.1.c Počitniški dom Piran

Počitniški dom je ZLRO dobil v upravljanje leta 1999. Dom ima 76 ležišč in lahko posluje vse leto, ker je centralno ogrevan. Dom leži v Piranu in nima zunanjih površin za dejavnosti. Primeren je za dejavnosti šol, društev in športnih ekip, ki uporabljajo mestna igrišča in dvorano. MOL je dom ob predaji v upravljanje v celoti obnovil, zamenjana niso bila le okna, polkna in notranja vrata. Stanje opreme v domu je dobro.

Pomanjkljivosti doma:

- nujno je treba zamenjati okna in polkna (ob močnem vetru jih lahko odnese s tečajev in je velika nevarnost nesreče), poleg tega se veliko oken in polken zaradi izrabljenosti ne zapira;
- potrebna je zasteklitev terase (zunanja jedilnica), ker lahko v notranji jedilnici obeduje le polovica gostov in je zato pozimi premalo prostora; hkrati bi tako dobili tudi ogrevan prostor za dejavnosti.

Počitniški dom Piran; spletna stran ZRLO.

2.2.2.1.d Počitniški dom Savudrija

Počitniški dom je v upravljanju ZLRO od leta 1999¹³ in ima 318 ležišč. Dom lahko posluje le v poletni sezoni od maja do septembra in leži na obali na površini več kot 20.000 kvadratnih metrov. Zaradi velikih zelenih in športnih površin je idealen za dejavnost vrtcev, šol in športnih ekip. V letu 2004 je bil bivalni del v celoti prenovljen. Prenovo je financirala MOL. Dom ima ustrezen standard in zadostuje pogojem za kategorizacijo po normativih hrvaške zakonodaje. Kategoriziran je kot »Omladinski hostel«. Dom je v dobrem stanju.

Pomanjkljivosti doma:

- zamenjati je treba kuhinjsko opremo (kuhinjske omare so še od odprtja doma iz leta 1965);
- treba je prenoviti jedilnico (tlaki) ter zamenjati stole in mize;
- izdelati je treba sobe za tehnični kader (zaposleni delavci namreč prebivajo v prikolicah in lesenih objektih brez vode in sanitarij);
- izdelati je treba teraso, ki bi omogočila, da bi lahko vsi gostje obedovali hkrati (obroki sedaj namreč potekajo v dveh izmenah, kar je zelo obremenjujoče za kuhinjo);
- težave se pojavljajo tudi pri plinski napeljavi in odtokih v kuhinjo.

¹³ Pred tem je bila sklenjena pogodba z Občino Ljubljana – Center.

Počitniški dom Savudrija; spletna stran ZRLO.

2.2.2.1.e Počitniški dom Umag

Dom leži ob mestni plaži na področju Punte v Umagu in je od njegovega središča oddaljen dva kilometra. Okolica doma je v zelenju, kjer so otroška igrala. V neposredni bližini so različni športni objekti. V domu je 80 ležišč. Sobe so večposteljne (2 do 6 ležišč) in imajo lastne toaletne prostore. Vse sobe imajo klimatske naprave. V sklopu doma je sodobno opremljena kuhinja in jedilnica s teraso.

Dom je bil v času vojne na Hrvaškem v celoti uničen, obnovilo ga je hrvaško podjetje BITT Tourist, d. o. o., Umag (v nadaljevanju: BITT Umag) in ga dobilo za določen čas v upravljanje (od 26. 5. 1998 do 25. 5. 2002). Dom je kategoriziran kot »Pansion«. V letu 2006 je bil sklenjen aneks k pogodbi o upravljanju počitniških domov, po katerem je dom v upravljanje dobila Mladež Umag. MOL še ni izvedla primopredaje doma iz BITT Umag na Mladež Umag. ZLRO ima samo pravico do uporabe kapacitet v predsezoni in posezoni (maj, junij, september). Med glavno turistično sezono s počitniškimi kapacitetami upravlja BITT Umag.

Pomanjkljivosti doma:

- MOL nima rešenega vprašanja upravljanja doma in nima urejenega razmerja z uporabnikom doma, družbo BITT Umag. Tako Mladež Umag in s tem ZLRO ne moreta izpolnjevati obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe.

Pojasnilo MOL

MOL je počitniški dom Umag uvrstila v načrt prodaje stvarnega premoženja v proračun za leti 2008 in 2009. Z BITT Umag bo MOL sklenila novo pogodbo, ki bo uredila medsebojne pravice in obveznosti za obdobje do prodaje nepremičnine.

Počitniški dom Umag; spletna stran ZRLO.

2.2.2.1.f Počitniški dom Poreč–Špadiči

ZLRO upravlja s počitniškim domom od leta 2004. Ima 135 ležišč in lahko posluje samo v letni sezoni (maj – september). Dom leži tik ob obali in ima zelene površine za rekreativne dejavnosti. Primeren je za izvajanje dejavnosti vrtcev in šol. V letu 2004 je bila delno urejena zelo zanemarjena okolica doma. V devetdesetih letih so bile delno obnovljene sanitarije. Oprema v domu je bila delno prenovljena v letih 2003 in 2004.

Pomanjkljivosti doma:

- opremo v sobah bi bilo treba zamenjati;
- oprema v kuhinji je stara, pomanjkljiva in v zelo slabem stanju;
- sanitarij je bistveno premalo – etažne sanitarije, treba je izdelati sanitarije v vsaki sobi;
- pokriti bi bilo treba teraso, ker notranja jedilnica sprejme le 50 gostov; s tem bi pridobili tudi prostor za izvajanje dejavnosti vrtcev in šol;
- obnoviti bi bilo treba tudi polkna, saj mora biti večina zaprtih, da ne padejo na tla;
- nujna je dopolnitev igral na otroškem igrišču.

Počitniški dom Poreč–Špadiči; spletna stran ZRLO.

2.2.2.2 Ocena potrebnih vlaganj in obnove počitniških domov v obdobju od leta 2008 do 2013

Kot smo pojasnili v točki 2.2.1, sta MOL in ZLRO od leta 2002 do 2006 glede na potrebe in v okviru finančnih možnosti vlagala v investicije in vzdrževanje počitniških domov, zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pa nista izvršila tudi potrebnih vlaganj v prenovo počitniškega doma Zgornje Gorje pri Bledu in zamenjave polken in oken v počitniškemu domu Piran. Med izvajanjem revizije sta MOL in ZLRO na pobudo računskega sodišča pripravila oceno vseh potrebnih vlaganj v počitniške domove v obdobju od leta 2008 do 2013, ki vključuje obe neizvršeni investiciji iz obdobja od leta 2002 do 2006 in druga potrebna vlaganja v investicije in vzdrževanje počitniških domov, ki jih načrtujeta od leta 2008 do 2013.

Na podlagi ocen ZLRO in MOL bi bilo treba v obdobju od leta 2008 do 2013 investirati v obnovo vseh počitniških domov v upravljanju ZLRO v znesku 1.830 tisoč evrov ali 438,5 milijonov tolarjev¹⁴. Predlog podrobnejšega načrta vseh potrebnih vlaganj MOL in ZLRO od leta 2008 do 2013 v počitniške domove v upravljanju ZLRO je prikazan v prilogi 2.

MOL bi v obdobju od leta 2008 do 2013 predvidoma investiral 1.530 tisoč evrov, ZLRO pa 300 tisoč evrov ali 50 tisoč evrov letno, kar je vidno iz tabele 2. Poleg tega bi ZLRO letno lahko vložil okoli 22 tisoč evrov za tekoče vzdrževanje počitniških domov. Najpomembnejše in najnujnejše so investicije v dom Zgornje Gorje pri Bledu, ki bi ga bilo treba prenoviti celovito, kar je po izdelanem projektu ocenjeno na 1.280 tisoč evrov, zamenjati bi bilo treba polkna in okna v domu Piran in zastekeliti teraso, kar je ocenjeno na 140 tisoč evrov, potrebna oprema in prenova domov v Savudriji in v Poreču-Špadiči pa je ocenjena na 410 tisoč evrov.

Tabela 2: Predlog ocene prihodnjih potrebnih investicij v počitniške domove od leta 2008 do 2013

v tisoč evrih

Ocena potrebnih investicij	Zgornje Gorje pri Bledu	Piran	Savudrija	Poreč- Špadiči	Skupaj
MOL investicije	1.200	70	110	150	1.530
ZLRO investicije	80	70	50	100	300
Skupaj potrebne investicije ZLRO in MOL	1.280	140	160	250	1.830

Vir: podatki in ocene ZLRO in MOL v osnutku predloga potrebnih investicij z dne 22. 8. 2007 in 5. 10. 2007.

Pojasnilo MOL

Pri pripravi delovnih osnutkov proračuna za leti 2008 in 2009 je MOL evidentirala vsa potrebna opravila na področju investicij in investicijskega vzdrževanja v zvezi s počitniškimi domovi v lasti MOL. V delovni osnutek proračuna je zaradi zelo majhnih razpoložljivih sredstev in drugih razlogov za leto 2008 uvrstila zamenjavo oken in polken v počitniškem domu Piran v višini 70.000 evrov zaradi potencialne nevarnosti za uporabnike doma in mimoidoče, ostalo vzdrževanje bo opravil upravitelj doma iz presežka prihodka nad odhodki iz cene storitve. V letu 2008 MOL načrtuje sredstva za pričetek najnujnejših vzdrževalnih del v počitniškem domu za otroke v Zgornjih Gorjah pri Bledu v vrednosti 120 tisoč evrov,

¹⁴ 1 evro je 239,64 tolarja.

v letu 2009 in 2010 pa dodatnih 1.080 tisoč evrov za prvo in drugo fazo obnove doma, kar je skupaj 1.200 tisoč evrov. Če bo mogoče pridobiti še dodatna proračunska sredstva, se bodo zagotovljena sredstva ustrezno povečala za kritje celotne investicije. V letih od 2009 do 2010 načrtuje MOL vlaganja v počitniški dom Poreč–Špadiči v znesku 150 tisoč evrov in v Savudrijo v znesku 110 tisoč evrov. Zagotavljanje obnove počitniških domov ter finančnih sredstev je povezano z razpoložljivimi sredstvi v proračunu MOL in glede na prioriteto, ki jo določi Mestni svet MOL pri vsakoletnem potrjevanju proračuna MOL. MOL se zaveda nujnosti vseh potrebnih investicij in jih je zato evidentirala ter uvrstila v obravnavo za kasnejša obračunska obdobja.

Ukrep MOL

Za leti 2008 in 2009 je MOL zagotovila sredstva v proračunu za vlaganja, in sicer v letu 2008 za zamenjavo oken in polken v počitniškem domu v Piranu v znesku 60 tisoč evrov, za ureditev ograje na Srednjem vrhu v znesku 24 tisoč evrov ter za investicijsko vzdrževanje in obnovo počitniškega doma Zgornje Gorje v znesku 800 tisoč evrov; v letu 2009 za nadaljevanje obnove počitniškega doma v Zgornjih Gorjah v znesku 200 tisoč evrov in 15 tisoč evrov za delno zamenjavo polken v počitniškem domu v Poreču.

Pogodbeni stranki sta med izvajanjem revizije pripravili delovni osnutek potrebnih vlaganj, ki sta ga pričeli usklajevati glede na nujnost obnov po posameznih domovih. MOL in ZLRO sta pripravila osnutek predloga potrebnih vlaganj od leta 2008 do 2010, ki vključuje tudi obnovo počitniškega doma Zgornje Gorje pri Bledu, ki bi ga bilo nujno treba obnoviti, da bi se zagotovila varnost in kvaliteta bivanja otrok in drugih gostov, ki so v njem nastanjeni.

Pojasnilo MOL

MOL je v sprejetem proračunu predvidela vlaganja v počitniške domove v upravljanju ZLRO za leti 2008 in 2009 v skupnem znesku 1.099 tisoč evrov, kar pomeni konkretni korak k realizaciji potrebnih obnov in investicijskih vzdrževanj.

2.3 MOL je poskrbela za ustrezno kategorizacijo počitniških domov za predvideno nastanitev in za kakovost ponudbe

Mladinski počitniški domovi v Republiki Sloveniji sodijo na podlagi 4. člena Zakona o gostinstvu o med druge domove. Za opravljanje gostinske dejavnosti morajo biti izpolnjeni minimalni tehnični pogoji. Te pogoje predpisuje Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in o minimalnem obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti, ki v 44. členu predpisuje minimalni obseg storitev, ki se nanašajo na količino, obseg in kakovost nujenih storitev. Počitniški domovi morajo po predpisih imeti:

- sobe za nastanitev (lahko tudi skupna ležišča),
- velikost postelje najmanj 80 x 190 centimetrov,
- velikost postelje v skupnih ležiščih najmanj 70 x 190 centimetrov,
- v prostorih za prenočevanje omare oziroma obešalnike in police za odlaganje obleke, perila in osebne pribora,
- prostore za pripravo in strežbo jedi in pijač,
- stranišče za goste.

Če v sobah ni umivalnika s tekočo vodo, mora imeti dom ločeno urejeno umivalnico za ženske in moške. Če ima dom etažno urejena stranišča, je lahko umivalnica v predprostoru stranišča. Domovi nudijo:

- sprejem in nastanitev,
- čuvanje ključev,
- ožji - penzijski izbor jedi in pijač.

Vsi počitniški domovi, ki so v upravljanju ZLRO in so bili predmet preverjanj v reviziji, izpolnjujejo s pravilnikom predpisane zahteve.

V Republiki Sloveniji so turistične nastanitvene zmogljivosti razporejene v vrste objektov po Pravilniku o merilih in načinu kategorizacije nastanitvenih obratov in marin¹⁵ in v skladu z Zakonom o gostinstvu. Kategorizacija je razvrščanje nastanitvenih obratov po vrsti in kakovosti opremljenosti in storitev v različne kakovostne skupine – kategorije. Kategorija nastanitvenih obratov je obvezna za hotele, motele, penzione, prenočišča, gostišča, apartmaje, kampe, turistične kmetije z nastanitvijo in sobodajalstvo. Kategorija nastanitvenih obratov se označuje z zvezdicami, turistične kmetije so označene s številom jabolk. Kategorizacija nastanitvenega obrata se izvaja v skladu s standardi opremljenosti in storitev, ki je določen v prilogi A pravilnika o merilih in načinu kategorizacije nastanitvenih obratov in marin. Počitniški domovi v lasti MOL v Republiki Sloveniji tako niso predmet kategorizacije.

Veljavni predpisi v Republiki Sloveniji podrobneje ne določajo zahtev in pogojev za opremljenost in storitve, ki bi jim morali zadostiti počitniški domovi, namenjeni bivanju otrok. Istočasno počitniški domovi za bivanje otrok tudi niso predmet kategorizacije.

V Republiki Hrvaški kategorizacijo počitniških objektov določata Zakon o ugostiteljski dejavnosti¹⁶ in Pravilnika o razvrstjanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata¹⁷. Na podlagi 15. člena omenjenega zakona je Istarska županija, ured za turizam izdala 18. 5. 1991 odločbo za počitniški dom Poreč in 21. 8. 2001 odločbo za počitniški dom Savudrija, s katerima potrjuje, da izpolnjujeta minimalne pogoje za opravljanje gostinske dejavnosti v objektu vrste »omladinski hostel«.

2.4 Pristojne inšpekcijske službe v počitniških domovih niso ugotovile večjih nepravilnosti

ZLRO zagotavlja nadzor nad izpolnjevanjem predpisanih tehničnih pogojev in varnosti svojega delovanja prek ustreznih ustanov, s katerimi ima sklenjene pogodbe o opravljanju storitev.

Za izvajanje zdravstvenega varstva pri delu ima sklenjeno pogodbo z zdravstvenim domom Ljubljana Center. S to pogodbo je ZLRO poskrbel, da izbrani zdravnik specialist medicine dela s svojimi sodelavci sodeluje pri ocenjevanju tveganj na delovnih mestih, seznanja delavce s tveganji, povezanimi z njihovim delom na delovnem mestu, ugotavlja in proučuje vzroke za nastanek poklicnih bolezni, opravlja

¹⁵ Uradni list RS, št. 29/97, 51/98, 46/05, 92/06.

¹⁶ Narodne novine, št. 48/95, 20/97, 68/98.

¹⁷ Narodne novine, št. 57/95, 110/96, 24/97, 61/98, 137/98, 19/99, 39/99, 52/99, 43/00, 52/00, 63/00, 18/01, 33/01.

preventivne zdravstvene preglede delavcev v skladu s predpisi, izvaja zdravstveno varstvo poklicno obolelih delavcev, svetuje ZLRO glede poteka delovnega procesa ter drugo.

Za izvajanje strokovnih nalog s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva ima ZLRO sklenjeno pogodbo¹⁸ za varnostni inženiring. Ta opravlja strokovne naloge varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva, kot so: organiziranje in izvajanje usposabljanj zaposlenih, svetovanje glede opreme delovnih mest, opravljanje periodičnih pregledov delovne opreme, preiskovanje delovnega okolja, opravljanje meritev električne in strelvodne instalacije, izdelava ocene požarne ogroženosti za posamezne objekte, izdelave požarnega reda, sodelovanje pri spremljanju rednega vzdrževanja opreme in sredstev za varstvo pred požarom ter sodelovanje z organi inšpekcije dela oziroma požarne inšpekcije.

S pogodbo¹⁹, ki jo je ZLRO sklenil z Zavodom za zdravstveno varstvo Kranj, ZLRO zagotavlja zdravstveno higienske preglede s svetovanjem pri uvajanju sistema HACCP²⁰ ter strokovno pomoč pri opravljanju notranjega nadzora in laboratorijsko preskušanje zdravstvene ustreznosti živil in izdelkov, ki prihajajo v stik z živili. Z Zavodom za zdravstveno varstvo Koper je ZLRO sklenil pogodbo²¹ o opravljanju sanitarno higienskih pregledov prostorov in delovne opreme, jemanju brisov za snaznost s čistih delovnih površin, pribora in rok zaposlenih ter opravljanju ustreznih mikrobioloških preiskav, za odvzete vzorcev živil in opravljanje ustreznih mikrobioloških preiskav ter predlaganje ukrepov in poučevanje zaposlenih pri odpravljanju pomanjkljivosti.

26. 2. 2003 je bila ZLRO izdana odločba MDDSZ, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, s katero je moral ZLRO odpraviti nekatere pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti iz varnosti in zdravja pri delu, in sicer:

- sprejeti izjavo o varnosti,
- zagotoviti sodelovanje pooblaščenega zdravnika medicine dela pri izdelavi ocene tveganja,
- opraviti usposabljanje in preizkus teoretične in praktične usposobljenosti za varno delo za delavce, ki niso opravili usposabljanja v skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu²².

ZLRO je 31. 3. 2003 obvestil Inšpektorat Republike Slovenije za delo o odpravi pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti ter priložil vsa potrebna dokazila.

¹⁸ Pogodba o izvajanju strokovnih nalog s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva z dne 10. 12. 2001, št. 12/2001 sklenjena z Varnostnim Inženiringom Koser, s. p., Ljubljana.

¹⁹ Pogodba o poslovnem sodelovanju za zdravstveno higienski pregled s svetovanjem pri uvajanju sistema HACCP z dne 21. 5. 2003, št. 1249/1-2003-P.

²⁰ HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) je sistem, ki omogoča identifikacijo oziroma prepoznavanje, oceno, ukrepanje in nadzor nad morebitno prisotnimi škodljivimi agensi v živilih, ali stanji, ki lahko ogrožajo zdravje človeka.

²¹ Pogodba o strokovnih opravilih – preiskavah, št. 04-01-239/1 z dne 22. 4. 2003.

²² Uradni list RS, št. 56/99, 64/01.

Zavod za zdravstveno varstvo Kranj je izdal sedem poročil²³ o sanitarno-higienskem pregledu počitniškega doma Zgornje Gorje pri Bledu in dve poročili HACCP²⁴. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

Pristojne inšpekcijske službe v obdobju, na katerega se nanaša revizija, v domovih, ki so bili predmet revizije, niso ugotovile drugih nepravilnosti oziroma izdale drugih odločb za odpravo nepravilnosti.

²³ Poročila o sanitarno-higienskih pregledih št. 113-2002 z dne 26. 6. 2002, št. 631-2002 z dne 25. 7. 2002, št. 819-2002 z dne 24. 10. 2002, št. 216-2003 z dne 29. 5. 2003, št. EHP 7 - 2004 z dne 9. 1. 2004, št. EHP 516 - 2005 z dne 24. 8. 2005 in št. EHP 76 - 2006 z dne 6. 2. 2006.

²⁴ Poročila o HACCP presoji opravljeni v okviru notranjega nadzora št. EHP 47 - 2005 z dne 28. 1. 2005 in št. EHP 739 - 2006 z dne 17. 11. 2006.

3. ALI ZLRO UČINKOVITO IZKORIŠČA RAZPOLOŽLJIVE POČITNIŠKE KAPACITETE, USTREZNO GOSPODARI IN ZAGOTAVLJA PRIMERNE STORITVE ZA PONUJENE CENE

3.1 ZLRO v povprečju učinkovito izkorišča razpoložljive počitniške kapacitete

Izkoriščenost počitniških domov je predvsem odvisna od bivalnega standarda kapacitet, lokacije in sezone. ZLRO je dosegel v obdobju, na katerega se nanaša revizija, v povprečju v vseh počitniških domovih v upravljanju 46,9-odstotno zasedenost kapacitet²⁵, kar prikazujemo v tabeli 3. Podrobnejši pregled izkoristka počitniških kapacitet po posameznih domovih v upravljanju ZLRO in drugih članic ZPMS od leta 2002 do 2006 prikazujemo v prilogi 5.

ZLRO upravlja s celinskimi in obmorskimi počitniškimi domovi. Celinska počitniška domova Zgornje Gorje pri Bledu in Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom lahko poslujeta celo leto, imata slabši bivalni standard in sta zato slabše zasedena. V obdobju, na katerega se nanaša revizija, sta dosegla v povprečju 37,0-odstotno oziroma 7,3-odstotno zasedenost kapacitet. Obmorska počitniška domova Savudrija in Poreč-Špadiči poslujeta sezonsko in sta v glavni sezoni, ki je v juliju in v avgustu ter v predsezoni, ko kapacitete koristijo šole in vrtci, dobro zasedena, saj sta dosegla v povprečju 75,6-odstotno oziroma 64,0-odstotno zasedenost kapacitet. Počitniški dom v Piranu, ki je dosegel v obdobju, na katerega se nanaša revizija, le 32,5 odstotka zasedenosti, bi lahko ob ustrezni prenovi doma in dodatni ponudbi obšolskih dejavnosti posloval celo leto in izboljšal izkoristek kapacitet.

Pojasnilo ZLRO

ZLRO pojasnjuje, da se je od leta 2004 naprej poslabšala povprečna izkoriščenost kapacitet vseh domov od 50 na približno 44 odstotkov, ker je zavod pridobil v upravljanje počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom, ki ima zaradi manjšega zanimanja premalo oskrbnih dni in zato posluje z izgubo.

²⁵ Odstotek izkoristka kapacitet je merjen s primerjavo dejanskih in možnih oskrbnih dni v koledarskem letu (365 dni) v počitniških domovih v obdobju, na katerega se nanaša revizija.

Glavni razlog, zakaj dom v Zgornjih Gorjah pri Bledu kljub zanimanju ni bolj zaseden, je nizek bivalni standard, zato je dom potreben temeljite prenove. V zimskem obdobju ZLRO izvaja za otroke na bližnjih smučiščih smučarske programe in v maju in juniju za šole in vrtce obšolske programe in dejavnosti. V poletnih mesecih uporabljajo kapacitete športne ekipe in drugi gosti. V jesenskih mesecih ter v marcu in aprilu so kapacitete slabše zasedene.

Dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom je zelo slabo zaseden, kljub temu da se je v dobrem uporabnem stanju in bi lahko z dodatnimi dopolnilnimi ponudbami in programi npr. ekološke in naravoslovne šole, povečali število oskrbnih dni, izkoristek kapacitet in izboljšali poslovni izid. Dom je delno zaseden v zimskem obdobju, ko organizirajo smučanje in zimske šole v naravi, ter v maju in juniju, ko šole izvajajo lastne programe. Tudi v Piranu bi lahko z obnovo doma izboljšali bivalni standard in z dopolnilnimi ponudbami v vsem letu, ki so predvsem obšolske dejavnosti za osnovnošolske otroke in dijake, povečali število oskrbnih dni in izboljšali poslovni izid.

Tabela 3: Odstotek izkoristka kapacitet počitniških domov v upravljanju ZLRO od leta 2002 do 2006

Domovi v upravljanju ZLRO	2006	2005	2004	2003	2002	Povprečje
Počitniški dom Srednji vrh	5,3	9,0	7,7	0,0	0,0	7,3
Počitniški dom Zgornje Gorje	39,3	35,0	39,7	35,2	35,7	37,0
Počitniški dom Piran	33,8	32,1	35,4	30,6	30,8	32,5
Počitniški dom Savudrija	73,1	75,4	76,0	77,3	76,4	75,6
Počitniški dom Poreč–Špadiči	68,0	63,8	60,3	0,0	0,0	64,0
Skupaj zavod ZLRO	44,3	43,9	45,1	50,6	50,6	46,9

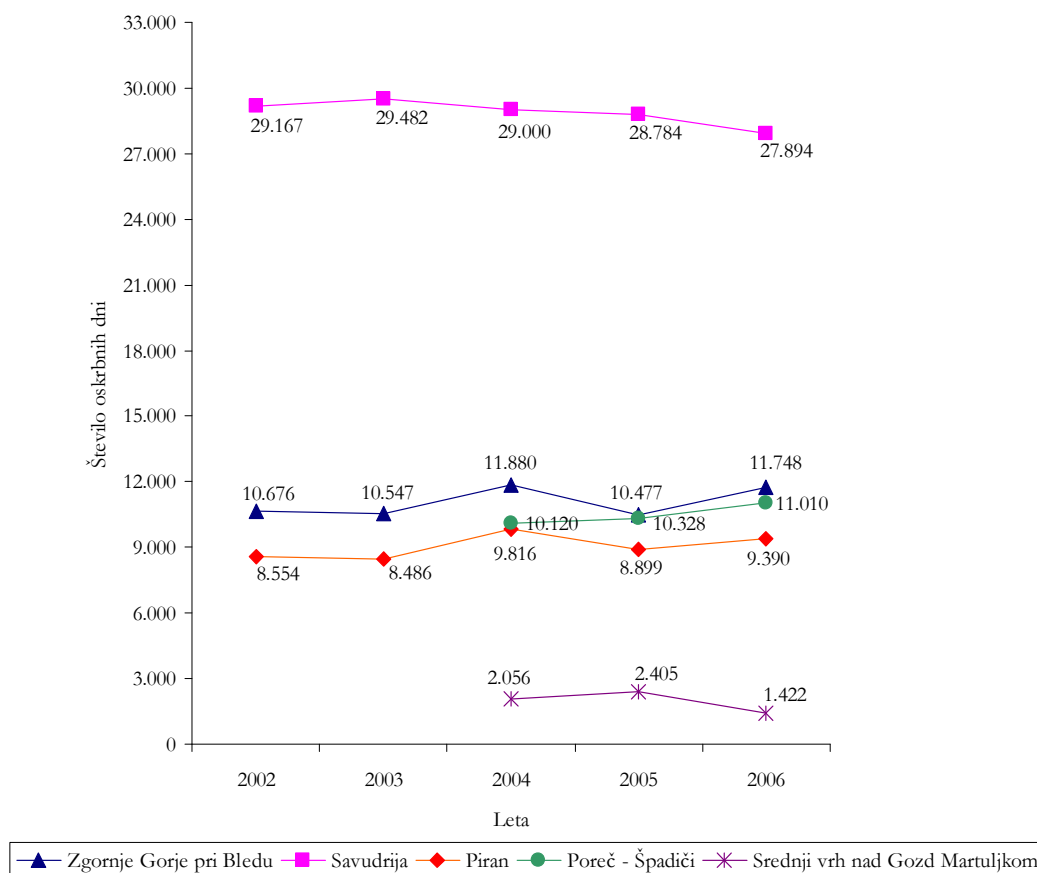
Vir: podatki ZLRO, ki so podrobneje izkazani tudi v prilogi 5.

Ugotovili smo, da sta obmorska počitniška domova Savudrija in Poreč–Špadiči v predsezoni in v glavni sezoni dobro zasedena, saj sta v dobrem stanju in za bivanje obstaja veliko zanimanje.

Slika 1 prikazuje, da ima po številu oskrbnih dni največjo zasedenost počitniški dom Savudrija. V povprečju je bilo v obdobju, na katerega se nanaša revizija, v počitniškem domu Savudrija letno realiziranih 28.865 oskrbnih dni. Sledijo Zgornje Gorje pri Bledu z 11.065 ter Piran z 9.029 oskrbnih dni. Počitniška domova Poreč–Špadiči in Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom je ZLRO dobil v upravljanje šele v letu 2004. S slike 1 lahko vidimo, da je počitniški dom Poreč–Špadiči dobro zaseden in da se število oskrbnih dni povečuje, medtem ko za Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom ni velikega zanimanja.

Projekcijo ocene možnih izidov poslovanja ZLRO glede na boljši izkoristek kapacitet in večje število oskrbnih dni prikazujemo v točki 3.3.2.

Slika 1: Število oskrbnih dni v letih od 2002 do 2006 po počitniških domovih ZLRO

Vir: podatki ZLRO od leta 2002 do 2006 po počitniških domovih, ki so izkazani tudi v prilogi 5.

3.1.1 ZLRO pripravlja poleg ponudbe zdravstvenega letovanja, letovanja in zimovanja tudi dopolnilne ponudbe za obšolske programe za vrtce, osnovne in srednje šole ter za druge zainteresirane izven glavne sezone

Vsako šolsko leto ZLRO pripravi ponudbe za letovanje in zimovanje osnovnošolskih otrok, ki obsegajo programe po počitniških domovih in okvirne cene za izvedbo programov. V sodelovanju z vrtci ZLRO za predšolske otroke v vrtcih pripravi program letovanja in zimovanja. Otrokom, ki so že letovali v domovih ZLRO, zavod pošlje pisno ponudbo za letovanje v tekočem letu, in sicer po pošti ali po elektronski pošti. Vsem osnovnim in srednjim šolam ZLRO ob začetku šolskega leta pošlje ponudbo za uporabo njihovih kapacitet za izvajanje obšolskega programa (šole v naravi, tabori ipd.). Ponudba je sestavljena iz dopisa in zgoščenke, na kateri so predstavljeni domovi ZLRO. Ponudba kapacitet v domovih ZLRO je objavljena tudi na spletni strani zavoda²⁶.

²⁶ www.zavod-zlro.si.

Na željo predstavnikov šol ZLRO organizira predstavitev programov na šolah. Za šole, ki organizirajo šole v naravi ali taborne, zavod na roditeljskih sestankih pred odhodom v šolo v naravi predstavi programe in spremljevalce, ki bodo spremljali otroke. V sodelovanju z vrtci ZLRO tudi organizira roditeljske sestanke, kjer predstavi programe letovanja in zimovanja. ZLRO je izven obveznih ali dopolnilnih dejavnosti šol organiziral dva tabora za osnovnošolce, kjer so sodelovali otroci iz ljubljanskih šol v času pouka, vendar za to ni bilo velikega zanimanja. Šole so v počitniških domovih ZLRO izvajale svoje programe v jesenskih terminih.

Ocenjujemo, da ZLRO premalo pozornosti namenja dopolnilni ponudbi za obšolske programe. ZLRO bi lahko poleg ponudbe letovanja in zimovanja otrok veliko večjo pozornost namenil tudi trženju drugih oblik dejavnosti. ZLRO sicer izvaja ponudbene aktivnosti za letovanje in zimovanje otrok za predšolske in šolske otroke, vendar bi moral s ponudbo in večjim angažiranjem ter v sodelovanju z MOL privabiti poleg obstoječih šol, ki se udeležujejo letovanja in zimovanja, tudi čim več drugih osnovnih in srednjih šol ter vrtcev v ljubljanskem območju. V Ljubljani je 23 vrtcev, 46 osnovnih šol, 11 gimnazij in 20 srednjih šol, ki bi jim lahko ZLRO s pomočjo MOL ponudil dodatne storitve in s tem povečal zasedenost počitniških domov. ZLRO in MOL bi lahko pripravila dodatne ponudbe za šole v naravi, različne vrste taborov, za gimnazije tedne obveznih izbirnih vsebin, tedne interesnih dejavnosti za strokovne in poklicne šole ipd., in obenem razmislila o možnostih pridobitve dodatnih finančnih sredstev od države in drugih organizacij. Ponudba vsebinsko in cenovno za šole in starše zanimivih dopolnilnih programov izven glavne sezone bi nedvomno vplivala na boljši izkoristek počitniških domov in na boljše poslovanje ZLRO, predvsem v Piranu, v Zgornjih Gorjah pri Bledu in na Srednjem vrhu nad Gozdom Martuljkom.

Ukrepi MOL

MOL je v skladu s ciljem, kako povečati obiskanost počitniških domov v lasti MOL ob koncu šolskega leta 2006/2007, v sodelovanju z ZLRO povabila in organizirala za vse ravnatelje ljubljanskih šol in vrtcev ogled počitniških domov ob morju. Prav tako so ob pričetku novega šolskega leta 2007/2008 vse šole in vrte na območju MOL z dopisom ponovno pozvali k večji uporabi počitniških domov v lasti MOL in v ta namen pripravili obširnejšo informacijo. MOL tudi pojasnjuje, da bodo morala vodstva šol in vrtcev v bodoče dosledno izvajati javna naročila pri izbiri letovanj.

MOL je 1. 9. 2007 ljubljanskim vrtcem dodelila sredstva v znesku 200 tisoč evrov za izvajanje nadstandardnih programov v vrtcih. Po odločitvi večine vrtcev, in sicer na »Aktivu ravnateljic« 5. 9. 2007, bo 19 od 23 vrtcev sredstva za otroke uporabilo za vrtec v naravi in s tem znižalo stroške za otroke in povečalo število otrok v počitniških domovih MOL. Ta sredstva bodo po predlogu vrtcev koristili otroci zadnje leto pred vstopom v šolo (to so otroci stari 5-6 let). Teh otrok je na območju MOL okoli 2600, kar pomeni, da bi bil lahko vsak otrok v šolskem letu 2007/2008 prejemnik sredstev za izvajanje nadstandarda v skupni višini 75 evrov.

3.1.2 Izkoristek kapacitet ZLRO v primerjavi z drugimi članicami ZPMS

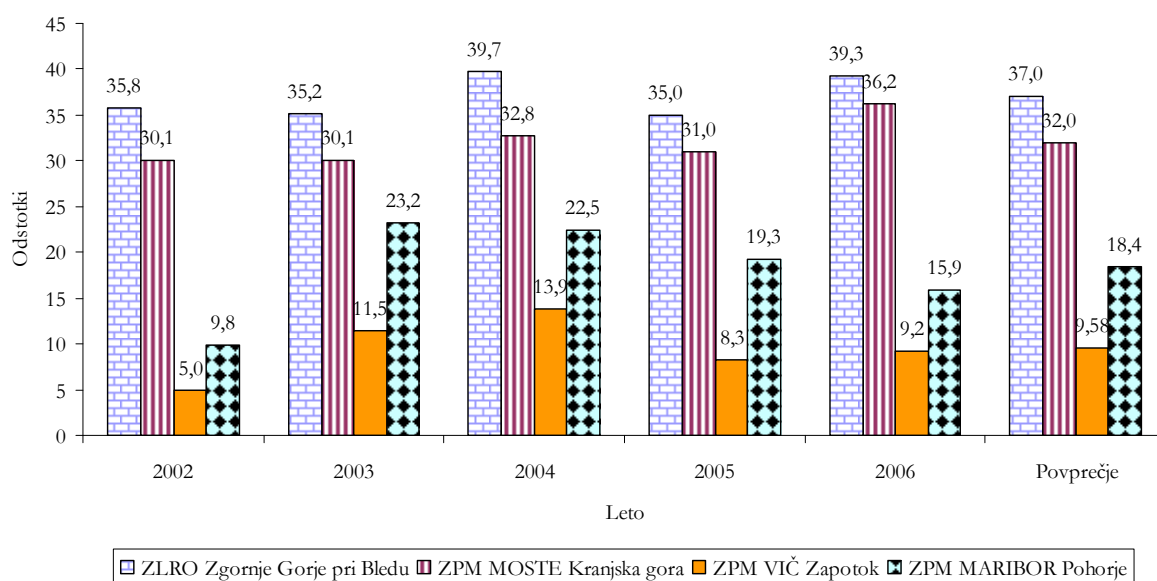
Primerjali smo izkoristek kapacitet počitniških domov ZLRO s počitniškimi kapacitetami, ZPM Vič-Rudnik, ZPM Moste-Polje in ZPM Maribor. Počitniške domove smo zaradi primerljivosti ločili na celinske in obmorske počitniške domove. Podrobnejši pregled izkoristka počitniških kapacitet ZLRO v primerjavi z nekaterimi drugimi članicami ZPMS od leta 2002 do 2006 prikazujemo v prilogi 5.

ZLRO ima v upravljanju dva celinska počitniška domova, in sicer Počitniški dom Zgornje Gorje pri Bledu in Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom. Slednjega je ZLRO dobila v upravljanje šele v letu 2004, zato ga nismo vzeli v primerjavo. ZPM Moste-Polje ima počitniški dom v Kranjski gori, ZPM Vič-Rudnik ima

počitniški dom Zapotok pri Kureščku ter ZPM Maribor počitniški dom na Pohorju. Počitniški dom v Zgornjih Gorjah pri Bledu je bil v petih letih v povprečju zaseden 37-odstotno, počitniški dom Kranjska gora 32-odstotno ter počitniški dom na Pohorju z 18,4-odstotno. Najslabše je izkoriščen počitniški dom Zapotok pri Kureščku z 9,5 odstotka. Dom na Zapotoku pri Kureščku ni dovolj zanimiv za otroke. Na zasedenost celinskih domov vpliva poleg bivalnega standarda tudi lokacija. Med primerjanimi domovi ima najboljšo lokacijo dom v Kranjski gori, ki je v bližini smučišča in je najbolj opremljen in urejen. Dobro lokacijo ima tudi dom v Zgornjih Gorjah pri Bledu, ki omogoča izvajanje številnih obšolskih dejavnosti, vendar je v slabem stanju. Lokacija doma na Pohorju je zaradi oddaljenosti od naselja nekoliko slabša, kljub temu da leži na smučišču. Najslabša je lokacija doma na Zapotoku, ker nima možnosti za smučanje, omejene pa so tudi možnosti za izvajanje obšolskih dejavnosti. Njegova prednost je relativna bližina Ljubljane. Bivalni standard v vseh štirih celinskih počitniških domovih je podoben, delno izstopa le v dom v Kranjski gori. Primerjavo izkoriščenosti celinskih počitniških domov prikazuje slika 2.

V primerjavi z ostalimi celinskimi počitniškimi domovi je dom v Zgornjih Gorjah pri Bledu, ki je v upravljanju ZLRO, v povprečju s 37-odstotno zasedenostjo, najbolj zaseden. Ker je interes otrok in staršev za bivanje velik, bi lahko bil počitniški dom v Zgornjih Gorjah pri Bledu veliko bolj zaseden, če bi bil ustrezno prenovljen.

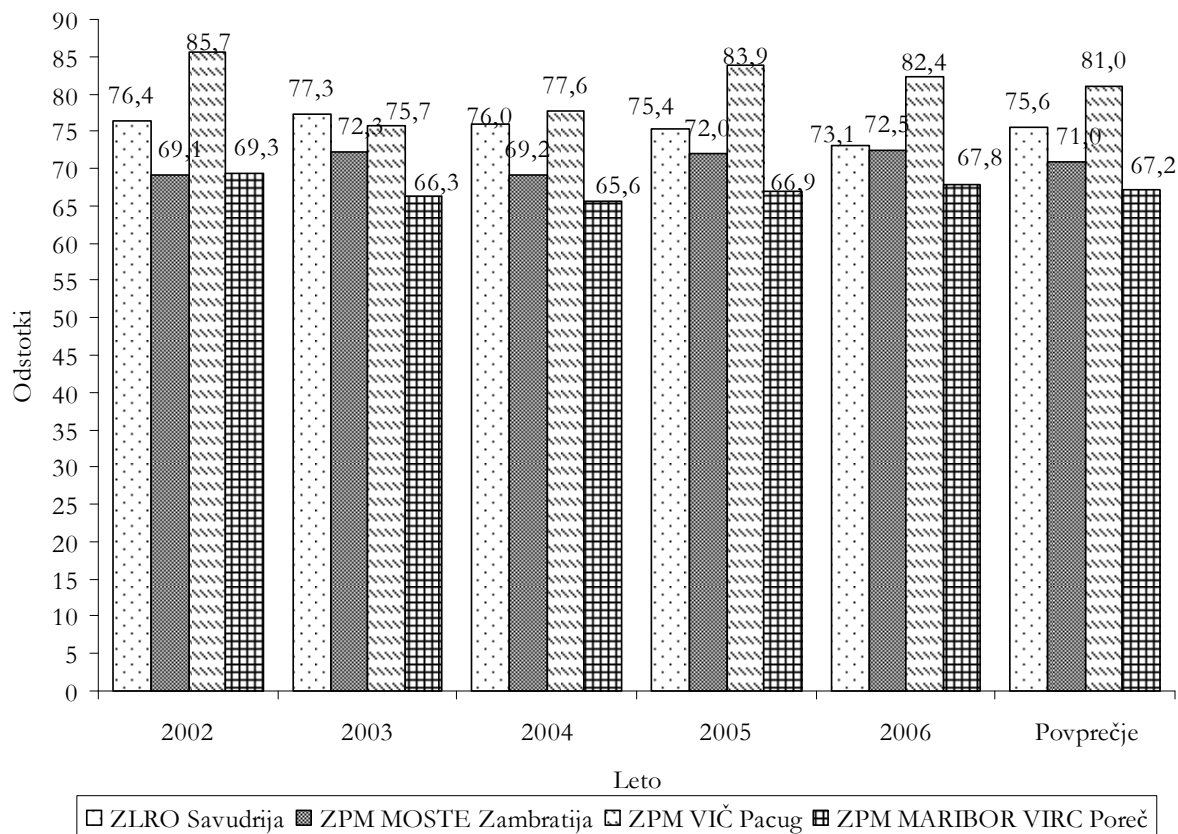
Slika 2: Primerjava izkoriščenosti kapacitet celinskih počitniških domov ZLRO z drugimi članicami ZPMS

Vir: podatki iz tabele v prilogi 5.

Obmorski počitniški domovi so bolj zasedeni kot celinski. V primerjavo nismo vključili doma v Poreč-Špadičih, ker ga je ZLRO prejel v upravljanje šele v letu 2004. Na zasedenost obmorskih domov vpliva bivalni standard in lokacija oziroma država, kjer je dom. Z oddaljenostjo od Ljubljane se zasedenost zmanjšuje. Med primerjanimi počitniškimi domovi je v Republiki Sloveniji le Pacug, kar je njegova izrazita prednost pred ostalimi. Glede na bivalni standard močno zaostaja počitniški dom Zambratija, ki je v upravljanju ZPM Moste-Polje, kjer je standard najnižji in so potrebna temeljita vlaganja v obnovo doma. Kot je razvidno s slike 3, dosega počitniški dom v Pacugu najboljšo zasedenost, v povprečju 81,0-odstotno, sledita mu Savudrija s 75,6-odstotno in Zambratija z 71,0-odstotno izkoriščenostjo kapacitet.

Slika 3: Primerjava izkoriščenosti kapacitet obmorskih počitniških domov ZLRO z drugimi članicami ZPMS

Vir: podatki iz tabele v prilogi 5.

Ugotavljamo, da je v večini počitniških domov v upravljanju ZLRO izkoriščenost kapacitet primerljiva ali boljša glede na druge članice ZPMS. Problem so celinski domovi, kjer je zasedenost manjša. Zasedenost doma Zgornje Gorje pri Bledu je v primerjavi z drugimi celinskimi domovi ostalih članic ZPMS boljša, čeprav celoletna zasedenost ni zadovoljiva. Glavni dejavnik, ki vpliva na nižjo zasedenost je nizek bivalni standard. Zasedenost doma Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom je zelo slaba, saj v povprečju dosega le 7,3-odstotno zasedenost kapacitet. Težave glede povečanja zasedenosti obstajajo zaradi težjega dostopa, manjšega zanimanja šol in premajhnega angažiranja ZLRO, da bi z uvedbo dopolnilnih ponudb in novih ciljnih skupin otrok povečal število oskrbnih dni in s tem izkoriščenost kapacitet.

Ukrepi MOL

MOL je v proračun za leti 2008 in 2009 uvrstila počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom v načrt prodaje stvarnega premoženja zaradi ocene ekonomičnosti. Počitniški dom bo do prodaje redno obratoval. Da bi MOL v prehodnem obdobju zagotovila na tej lokaciji večje število otrok, ki bi tu letovali, bodo dodatno izvajali programe šol v naravi in druge aktivnosti.

3.1.3 ZLRO spremlja in analizira, kdaj so stroški počitniških domov pokriti, kdaj so kapacitete čimbolj izkoriščene in skuša čimbolj zapolniti proste kapacitete

ZLRO spremlja izkoriščenost kapacitet počitniških domov med letom tako, da primerja dejanske in načrtovane prihodke in odhodke ter izkoriščenost kapacitet po domovih. ZLRO mesečno analizira število oskrbnih dni tekočega obdobja s preteklim obdobjem po počitniških domovih, s čimer kontrolira izkoriščenost kapacitet. Mesečno tudi primerja realizirane stroške in prihodke s stroški in prihodki preteklih obdobj ter s predvidenimi stroški in prihodki iz letnega načrta ZLRO. Sprejet poslovni načrt odhodkov in prihodkov ter oskrbnih dni po domovih in za ZLRO je tisti okvir zadanih ciljev in kontrole poslovanja, znotraj katerega se morajo realizirati sprejete zadolžitve. Upravniki počitniških domov imajo letno določene količinske normative ter višino stroškov za prehrano na osebo na dan, ki jim predstavljajo okvir za tekoče poslovanje in nadzor nad stroški. Stroški poslovanja in realizacija se primerjajo mesečno s stroški poslovanja in realizacijo v preteklih letih in s predvidenimi stroški poslovanja in predvideno realizacijo, ki je opredeljena v letnem poslovnem načrtu. V tabeli 4 prikazujemo načrtovano in realizirano poslovanje ZLRO od leta 2002 do 2006.

Tabela 4: Pregled načrtovanega in realiziranega poslovanja ZLRO od leta 2002 do 2006

v tisoč tolarjih									
Leto	Načrtovani prihodki	Načrtovani odhodki	Načrtovani poslovni izid	Realizirani prihodki	Realizirani odhodki	Realizirani poslovni izid	Indeks realizirani prihodki/načrtovani prihodki	Indeks realizirani odhodki/načrtovani odhodki	Indeks realizirani izid/načrtovani izid
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)-(3)	(5)	(6)	(7)=(5)-(6)	(8)=(5):(2)	(9)=(6):(3)	(10)=(7):(4)
2002	190.000	188.850	1.150	201.715	199.843	1.872	106	106	163
2003	208.500	207.000	1.500	209.639	207.770	1.869	101	100	125
2004	215.000	213.150	1.850	270.342	268.325	2.017	126	126	109
2005	278.800	276.200	2.600	264.783	263.775	1.008	95	96	39
2006	272.000	270.660	1.340	286.222	285.146	1.076	105	105	80
Skupaj	1.164.300	1.155.860	8.440	1.232.701	1.224.859	7.842	106	106	93

Vir: letna poročila ZLRO od leta 2002 do 2006.

Ugotavljamo, da so realizirani prihodki in odhodki v obdobju od leta 2002 do 2006 večji od načrtovanih za 6 odstotkov, medtem ko so bili poslovni izidi realizirani 93-odstotno.

Pojasnilo ZLRO

ZLRO v tekočem obdobju do septembra ponuja proste kapacitete šolam, vrtcem, društvom, klubom idr. za naslednje poslovno leto. Na podlagi prejetih prijav ZLRO potrjuje naročnikom rezervacije terminov za letovanje, žimovanje in šole v naravi tako, da so do konca septembra za prihodnje obdobje kapacitete rezervirane in zasedene okoli 80-odstotno. Preostalih 20 odstotkov pa predstavljajo žimovanje otrok v času zimskih počitnic (pogodbe se sklepajo v januarju) in letovanja otrok v dveh poletnih mesecih, kjer se aktivnosti v zvezi z razpisi in ponudbami pričnejo v marcu ali aprilu tekočega leta. ZLRO po navedbah direktorja ugotavlja, da posluje večinoma s stalnimi gosti. Če pa bi v ZLRO ugotovili, da ni dovolj prodanih kapacitet glede na preteklo leto, bi kapacitete ponudili drugim pravnim osebam po Sloveniji, ki doslej niso bili gostje v počitniških domovih v upravljanju ZLRO.

Večina počitniških domov v upravljanju ZLRO posluje sezonsko od maja do septembra. ZLRO zato že v devetmesečju poslovnega obdobja doseže realizirane prihodke, ki se gibajo med 85 in 90 odstotki celoletnih prihodkov. Tudi glavnina celoletnih odhodkov, ki se nanaša na materialne stroške, stroške storitev in stroške dela za devet mesecev je realizirana približno 70 odstotkov. Stroški dela, ki predstavljajo približno 30 odstotkov vseh letnih odhodkov ZLRO, so enakomerno razdeljeni po mesecih. Zaradi navedenih razlogov lahko ZLRO ob devetmesečju z veliko gotovostjo predvidi, kolikšni odhodki lahko še nastanejo do konca leta, koliko je skupaj oskrbnih dni za letovanje, zimovanje in šole v naravi po sklenjenih pogodbah in kakšna je predvidena razlika med prihodki in odhodki za zavod. Ta razlika je podlaga za oceno možnih stroškov investicijskega vzdrževanja zavoda v poslovnem letu oziroma za investicije v nakup opreme po domovih. Cilj zavoda je, da zagotovi čim več oskrbnih dni otrokom in da po pokritju vseh stroškov omogoča poslovanje z minimalnim poslovnim izidom, ki vključuje tudi del sredstev za potrebne investicije in vzdrževanje domov. Zaradi vseh teh razlogov bistvenih razlik med načrtovanimi in realiziranimi prihodki in odhodki ter izkoriščenostjo kapacitet doslej ni bilo. ZLRO tudi pojasnjuje, da zaradi tega doslej ZLRO ni bilo treba sprejemati posebnih ukrepov.

3.2 Oblikovane cene za ponujene storitve v celinskih počitniških domovih ne pokrivajo vseh poslovnih stroškov

Cene storitev se določajo na podlagi povpraševanja, konkurenčnih ponudb, na podlagi stroškov, lokacije in stanja domov ter sezone med letom. Cene na podlagi kalkulacij potrdi svet zavoda ZLRO.

Stroški poslovanja ZLRO so pomemben dejavnik pri oblikovanju cen storitev in zajemajo neposredno nastale stroške v počitniških domovih (materialni stroški, stroški storitev, amortizacija, stroški delavcev v domovih, stroški vzdrževanja domov), stroške uprave zavoda in stroške investicijskega vzdrževanja. Največjo postavko v strukturi cene predstavljajo materialni stroški, stroški storitev, stroški dela ter vzdrževanja in amortizacije, ki predstavljajo v povprečni strukturi cene kar 64,8 odstotka za obmorske domove oziroma 70,21 odstotka za celinske domove. Stroški dela, ki zajemajo poleg stroškov zaposlenih zavoda tudi stroške vzgojiteljev, predstavljajo v povprečju okoli 31 odstotkov vseh stroškov. Stroški prevoza, ki predstavljajo v nadaljevanju 14,8 odstotka za obmorske domove in 8,5 odstotka za celinske domove, predstavljajo organiziran avtobusni prevoz iz Ljubljane do počitniškega doma in nazaj in so različni glede na oddaljenost. Tabela 5 prikazuje strukturo stroškov oskrbnega dne oziroma vse stroške paketa za obmorske domove in celinske domove, ki so izkazani v odstotkih.

Tabela 5: Povprečna struktura cene letovanj in zimovanj ZLRO za obdobje od leta 2002 do 2006

v odstotkih

Povprečna struktura cene letovanj in zimovanj	Obmorski domovi	Celinski domovi
Stroški materiala	18,52	21,28
Stroški storitev	11,11	10,64
Drobni inventar	1,85	2,13
Stroški vzdrževanja	7,41	6,38
Amortizacija	3,70	4,26
Stroški dela	20,37	23,40
Drugi stroški	1,85	2,12
Skupaj stroški na oskrbni dan	64,81	70,21
Stroški prevoza	14,81	8,51
Stroški spremstva vzgojiteljev - delo	9,27	8,51
Stroški nastanitve vzgojiteljev in drugo	11,11	12,77
Skupaj vsi stroški paketa	100,00	100,00

Vir: gradivo za oblikovanje cen oskrbnega dne za domove v upravljanju ZLRO.

Pomemben dejavnik, ki vpliva na oblikovanje cen je sezonsko povpraševanje. Glede na velikost povpraševanja so cene storitev razdeljene v tri sezone:

- sezona 1 (julij, avgust),
- sezona 2 (januar, februar, maj, junij, september) in
- sezona 3 (marec, april, oktober, november, december).

V sezoni 3 je povpraševanje po kapacitetah najmanjše, zato so cene najnižje. ZLRO oblikuje cene s kalkulacijami tako, da pokrije v sezoni 3 čim večji del poslovnih stroškov celinskih domov (materialne stroške, stroške storitev in stroške dela zaposlenih v celinskih počitniških domovih brez režijskih stroškov zavoda, amortizacije in stroškov investicijskega vzdrževanja).

V sezoni 2 so cene višje, ker je povpraševanje po kapacitetah večje. Kapacitete uporabljajo predvsem osnovne šole in vrtci za izvedbo obšolskih dejavnosti. V tej sezoni cene pokrivajo stroške poslovanja ter osnovne stroške tekočega vzdrževanja in obračunane amortizacije od nabavljenih lastnih osnovnih sredstev ZLRO.

V sezoni 1 so cene storitev najvišje. Cene pokrivajo vse stroške in tudi predvidene stroške osnovnega in investicijskega vzdrževanja objektov.

V celinskih domovih, kjer je povpraševanje manjše, se cene oblikujejo tako, da v najnižji sezoni pokrivajo stroške poslovanja počitniškega doma (stroški porabe materiala in storitev, ki nastanejo pri delu v domu, ter stroške delavcev, ki delajo v domu). Cene v najnižji sezoni ne pokrivajo stroškov režije zavoda²⁷, amortizacije in vzdrževanja. V višjih sezonah pokrivajo cene storitev v celinskih domovih tudi stroške amortizacije, osnovnega vzdrževanja in delne stroške režije. V najvišji sezoni so pokriti tudi stroški režije. Glede na standard v celinskih domovih in glede na konkurenco cene storitev ne morejo biti višje, zato tudi ni mogoče ustvariti večjih sredstev za investicijsko vzdrževanje.

V obmorskih domovih, kjer poslujejo sezonsko, so cene storitev višje. Cene storitev pokrivajo stroške poslovanja, predvidenega vzdrževanja objektov, amortizacije, režijske stroške in druge odhodke. Ker je zanimanje za letovanje v obmorskih počitniških domovih veliko, obmorski domovi poslujejo pozitivno.

Ugotavljamo, da cene storitev v celinskih počitniških domovih ne pokrivajo vseh stroškov, medtem ko v obmorskih domovih cene storitev pokrivajo vse stroške. Izide poslovanja počitniških domov prikazuje tabela 7.

Pojasnilo ZLRO

ZLRO upošteva ekonomsko dejstvo, da je najdražji počitniški dom prazen počitniški dom. ZLRO si je postavil za poslovni cilj, da bi posloval z minimalnim poslovnim izidom in zagotovil čim boljši izkoristek kapacitet. Glede na majhno zasedenost in kvaliteto bivanja so najnižje cene v domu Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom, ki pokrivajo le neposredno nastale stroške počitniškega doma brez amortizacije, režijskih stroškov zavoda in investicijskega vzdrževanja. Nekoliko višje so cene v domu Zgornje Gorje pri Bledu, kjer je povpraševanje po kapacitetah mnogo večje, vendar je bivalni standard zelo nizek. Cene v domu Zgornje Gorje pri Bledu sicer pokrivajo vse stroške poslovanja doma z amortizacijo, vendar ne pokrivajo stroškov režije in investicijskega vzdrževanja, zato dom posluje z izgubo. Cene storitev obmorskih domov, ki so tudi boljše zasedeni, pokrivajo vse stroške poslovanja, amortizacije, režijske stroške zavoda in stroške investicijskega vzdrževanja objektov, zato obmorski domovi poslujejo pozitivno.

3.2.1 Primerna kakovost storitev, ki zajema bivanje v počitniških domovih, varnost, spremstvo, zdravje in zdravo prehrano otrok, je zagotovljena

Ker so gostje ZLRO predvsem otroci, je poseben poudarek dan bivanju v ustreznih domovih, varnosti, zdravju in zdravi prehrani otrok. Otroci so *nastanjeni v objektih*, ki so namenjeni za letovanje in zimovanje otrok. Bivalni standard v celinskih domovih je nižji kot v obmorskih domovih. Otroci so večinoma nastanjeni v večposteljnih sobah. Domovi imajo ločene sanitarije, kopalnice, ločene jedilnice in kuhinjske prostore. Kuhinje v počitniških domovih so ustrezno opremljene za pripravo obrokov. Za strežbo otrok skrbi kuhinjsko osebje. V domovih so tudi večnamenski prostori za različne igre in prostočasne dejavnosti otrok. Vsi počitniški domovi razen doma v Piranu so opremljeni z igrali in športnimi igrišči. V okviru letovanja in zimovanja otrok se izvajajo različni programi dejavnosti, kot npr. tečaji plavanja, smučanja, športne in kulturne dejavnosti. Ob teh *dopolnilnih dejavnostih* si otroci krepijo zdravje, pridobijo si dragocene izkušnje samostojnosti, družabnosti in mnogo novih spoznanj za življenje, kot tudi novih učnih vsebin. Te programe strokovno vodijo spremljevalci otrok, ki so za to strokovno usposobljeni.

²⁷ Režijski stroški se nanašajo na stroške priprave in organizacije programov za letovanje in zimovanje otrok.

Varnost je razdeljena na dve komponenti: varstvo pri delu in varnost oziroma zaščita otrok. Varstvo pri delu je zagotovljeno s pogodbo o izvajanju strokovnih nalog s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva z varnostnim inženiringom²⁸. Ta je pooblaščen za organiziranje in izvajanje usposabljanj zaposlenih, svetovanje glede opreme delovnih mest, opravljanje periodičnih pregledov delovne opreme in delovnega okolja, meritve električne in strel vodne instalacije idr. Z Zdravstvenim domom Ljubljana ima ZLRO sklenjeno pogodbo o izvajanju *zdravstvenega varstva pri delu* (sodelovanje pri ocenjevanju tveganja na delovnem mestu, ugotavljanje in preučevanje poklicnih bolezni, opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov idr.). *Za varnost in zaščito otrok skrbijo spremljevalci (pedagogi)*, ki otroke spremljajo na letovanjih in zimovanjih. Vsi domovi razen doma Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom²⁹ so ograjeni z ograjo, tako da so otroci fizično ločeni od okolice. Če otroci zapustijo področje doma, storijo to le v organizirani skupini pod vodstvom spremljevalcev. Vse dejavnosti (plavanje ali smučanje) se izvajajo v skupini pod strokovnim nadzorom. Vsi spremljevalci, ki vodijo skupino otrok na letovanju ali zimovanju, imajo opravljen izpit za vaditelja plavanja in reševanja iz vode oziroma učitelja smučanja. Tečaj in izpit za omenjene nazive opravljajo v okviru programov, ki jih izvaja Fakulteta za šport. Poleg omenjenih tečajev se izvaja za spremljevalce dodatno usposabljanje v okviru Kluba vzgojiteljev pri ZLRO, kjer pridobijo znanja o prvi pomoči, oživljanju, vodenju skupine idr. Vsi otroci, ki se udeležijo letovanja ali zimovanja, so nezgodno zavarovani.

Prevoze opravljajo avtobusni prevozniki, ki so preverjeni in že vrsto let izvajajo prevoze za ZLRO. Prevozi se izvajajo le z visokopodnimi turističnimi avtobusi.

Za zdravje otrok je na letovanjih in zimovanjih poskrbljeno tako, da so v vsakem domu vselej tudi zdravstveni delavci. Vsak dom ima urejeno ambulantno z najnujnejšo medicinsko opremo in zdravili. V vsakem domu je medicinska sestra, v Savudriji pa poleg nje tudi zdravnik. Pri poškodbah ali na zahtevo medicinskega osebja odpeljejo otroka v najbližjo bolnišnico (Izola, Jesenice) oziroma v najbližji zdravstveni dom (Bled in Poreč). Zdravstveno osebje je prisotno tudi v terminih, ko osnovne šole izvajajo šolo v naravi s tečajem plavanja in smučanja. V terminih, ko se te dejavnosti ne izvajajo, zavod zagotovi prisotnost medicinskega osebja na željo šole.

Prehrana otrok je sestavljena iz petih obrokov (zajtrk, dopoldanska malica, kosilo, popoldanska malica in večerja). Vsi obroki so pripravljani v skladu s smernicami o zdravi prehrani, ki pa se seveda vedno ne ujemajo z željami otrok. Tako se ne pripravljajo hamburgerji, pommes frites in druga manj zdrava hrana. Vsakodnevni jedilnik je sestavljen tako, da zajema vse potrebne snovi, ki jih otroci potrebujejo. Jedilniki vedno vsebujejo sadje, zelenjavo (kuhano ali svežo), juho in meso (predvsem piščančje, puranje, ribe). Zajtrki so samopostrežni (namazi, siri, čokolino idr.). Vsi kuharji so strokovno usposobljeni za pripravo dietnih obrokov za otroke z različnimi dietami (npr. celiakija). Na željo gostov pripravljajo tudi vegetarijanske obroke. Vsa hitro pokvarljiva živila (meso, sadje, zelenjava) so dnevno sveža in se ne skladiščijo. Priprava hrane je urejena v skladu s sistemom HACCP. S sistemom HACCP je predpisano izvajanje tehnoloških postopkov priprave, distribucije in delitve hrane in pijače, ustreznost izvajanja monitoringa, izvajanje navodil, ki se nanašajo na higienske programe, sanitarno tehnična ureditev in splošno higiensko stanje prostorov, opreme, pribora, posod in naprav, ki se uporabljajo za pripravo in strežbo hrane in pijače. Nadzor nad izvajanjem sistema HACCP izvajajo pristojni Zavodi za zdravstveno

²⁸ Varnostni Inženiring Koser, s. p., Ljubljana.

²⁹ Počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom zaradi večje varnosti otrok nujno potrebuje boljšo zaščitno ograjo nad padno steno.

varstvo Kranj, Koper, Umag in Poreč. Vsi delavci, ki delajo z živili, opravijo vsako leto zdravstveni pregled, ki sicer ni obvezen, tečaj iz higienskega minimuma in program usposabljanja na področju dobre higienske prakse HACCP.

Ocenjujemo, da ponujene cene storitev ZLRO zagotavljajo primerno kakovost storitev, tako glede bivanja v počitniških domovih, varnosti, zdravja, zdrave prehrane in spremstva otrok.

3.3 ZLRO s počitniškimi domovi ustrezno gospodari

3.3.1 ZLRO dosega pozitivno razmerje med prihodki in odhodki iz poslovanja in ločeno spremlja poslovanje po počitniških domovih

Izkaz prihodkov in odhodkov prikazuje uspešnost poslovanja v posameznem letu. Poslovanje ZLRO, prikazano v navedenem izkazu, je bilo v letih, na katera se nanaša revizija, pozitivno, saj so prihodki višji od odhodkov. ZLRO je posloval v letih od 2002 do 2006 z minimalnimi presežki prihodkov nad odhodki, ki so znašali od 1 do 2 milijona tolarjev, kar je razvidno iz tabele 6.

Povečevanje obsega poslovanja je razvidno iz računovodskih izkazov ZLRO od leta 2002 do 2006 ter iz števila realiziranih oskrbnih dni. Obseg poslovanja ZLRO se je vsako leto povečeval, ker je ZLRO po začetnem poslovanju v domovih Zgornje Gorje pri Bledu in Savudrija pridobil v upravljanje tudi druge domove. Najprej je dobil v upravljanje domova Piran in Umag v letu 1999, kasneje pa še počitniška domova Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom in Poreč-Špadiči, ki sta bila pridobljena v upravljanje v letu 2004.

Tabela 6: Izkaz prihodkov in odhodkov ZLRO

	v tisoč tolarjih				
	2006	2005	2004	2003	2002
Skupaj vsi prihodki zavoda	286.222	264.783	270.342	209.639	201.715
Skupaj odhodki zavoda	285.146	263.775	268.325	207.770	199.843
Presežek prihodkov nad odhodki v obdobju	1.076	1.008	2.017	1.869	1.872

Vir: podatki iz izkazov poslovnega izida ZLRO za AJPES.

ZLRO ločeno spremlja stroške po stroškovnih mestih, kjer je vsak počitniški dom ločeno voden kot posebno stroškovno mesto. ZLRO tekoče spremlja poslovanje počitniških domov. Pokritost stroškov v počitniških domovih v upravljanju ZLRO se povečuje z rastjo prihodkov in z zasedenostjo kapacitet. Obmorski domovi v Piranu, Savudriji in Poreču, ki so razmeroma dobro zasedeni, so v obdobju, na katerega se nanaša revizija, iz prihodkov pokrili vse stroške in jim je še ostalo na voljo 22.749 tisoč tolarjev presežka prihodkov nad odhodki za investicije in vlaganja v domove. Doma Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom in Zgornje Gorje pri Bledu pa sta v obravnavanem obdobju poslovala z izgubo v znesku 15.104 tisoč tolarjev. Poslovni izidi in povprečni izkoristki kapacitet po počitniških domovih ZLRO v obdobju od leta 2002 do 2006 so prikazani v tabeli 7.

Tabela 7: Poslovni izid ZLRO za obdobje od leta 2002 do 2006 po počitniških domovih

	v tisoč tolarjih					
	Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom	Zgornje Gorje pri Bledu	Piran	Savudrija	Poreč	Skupaj ZLRO
Skupaj prihodki 2002 do 2006	23.183	255.284	185.747	625.656	142.634	1.232.702
Skupaj odhodki 2002 do 2006	25.887	267.684	181.523	607.495	142.270	1.224.859
Poslovni izid 2002 do 2006	(2.704)	(12.400)	4.224	18.161	364	7.843
Povprečna izkoriščenost kapacitet po domovih	7,3	37,0	32,5	75,6	64,0	46,9

Vir: analitične knjigovodske evidence ZLRO in drugi podatki zavoda po stroškovnih mestih.

3.3.2 Projekcija izida iz poslovanja

ZLRO je pripravil projekcijo možnih izidov poslovanja zavoda ob spremenjenih pogojih poslovanja zavoda (različno izkoriščenost kapacitet počitniških domov, dodatnih vlaganj ipd.). Na podlagi gibljivega predračunavanja³⁰ je ZLRO ob ocenjenih prihodkih za določeno število oskrbnih dni upošteval različno obnašanje fiksnih in variabilnih stroškov glede na spremenljivo izkoriščenost kapacitet ter ugotavljal različne poslovne izide zavoda. Celotna projekcija je prikazana v prilogi 3. V tabeli 8 povzemamo samo osnovne ugotovitve projekcije.

Tabela 8: Ocena možnih izidov poslovanja ZLRO glede na izkoristek kapacitet

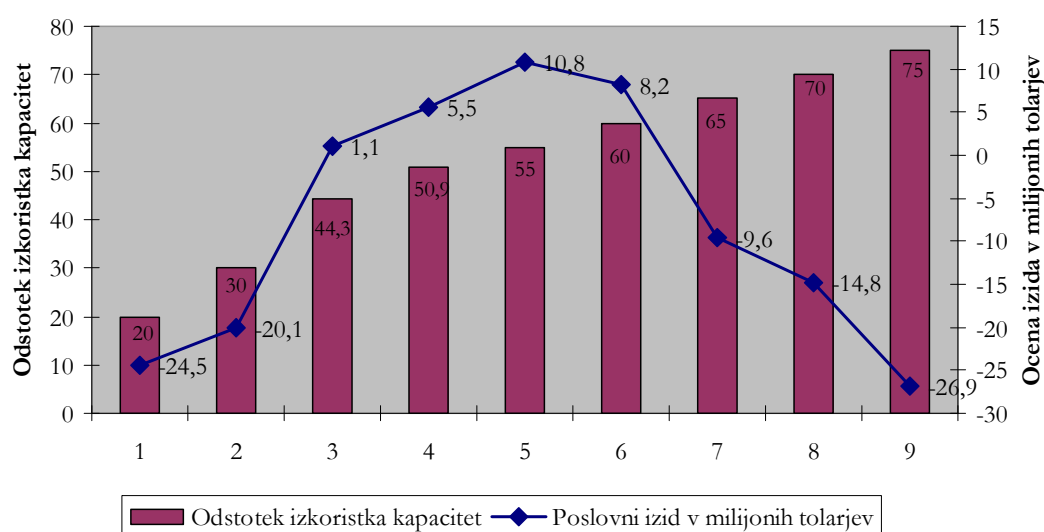
Odstotek izkoristka kapacitet počitniških domov	20,0	30,0	44,3	50,9	55,0	60,0	65,0	70,0	75,0
Prihodki v milijonih tolarjev	144,0	204,8	286,2	345,5	383,6	420,6	457,8	504,2	555,6
Odhodki v milijonih tolarjev	168,5	224,9	285,1	340,0	372,8	412,4	467,4	519,0	582,5
Poslovni izid v milijonih tolarjev	(24,5)	(20,1)	1,1	5,5	10,8	8,2	(9,6)	(14,8)	(26,9)

Vir: projekcija ZLRO, prikazana v prilogi 3.

³⁰ Slavka Kavčič: Računovodstvo za poslovanje, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, februar 2003.

ZLRO je izhajal iz ugotovitve, da se trenutno nahaja na 44,3 odstotkih izkoristka kapacitet in da so prihodki in odhodki zavoda na tej točki znani. Točki prelomov, kjer so prihodki izenačeni s stroški, sta ugotovljeni pri 40 odstotkih in pri 62 odstotkih izkoristka kapacitet. Ocena izidov poslovanja iz izdelane projekcije ZLRO pokaže, da ima ZLRO prag začetka pozitivnega poslovanja pri okoli 40 odstotkih izkoriščenosti kapacitet in da lahko predvidoma doseže boljši poslovni izid po pokritju vseh poslovnih stroškov med 50,9 in 60 odstotki izkoriščenosti kapacitet, kar pomeni pri večji stopnji izkoristka kapacitet. Rezultati projekcije so bolj nazorno razvidni s slike 4.

Slika 4: Ocena izida poslovanja ZLRO glede na izkoristek kapacitet

Vir: tabela 8.

Možnosti boljšega izkoristka kapacitet in s tem dodatnih oskrbnih dni temelji na predpostavkah in ocenah, da bi to zavod lahko dosegel z dodatnim spodbujanjem šol in vrtcev s pomočjo usklajenih ponudbenih aktivnosti MOL z ZLRO, da bi kapacitete uporabljali v čim večjem številu; to je z uvedbo dopolnilnih ponudb in novih programov (npr. šole v naravi, raziskovalni, naravoslovni, družboslovni, ekološki tabori idr.), s ponudbo zanimivih programov za srednje šole (npr. tedni obveznih izbirnih vsebin za gimnazije, tedni interesnih dejavnosti za strokovne in poklicne šole) in drugimi aktivnostmi, ki so ocenjene kot *odprte tržne priložnosti* pri iskanju novih gostov.

Prav tako bi po oceni ZLRO lahko s tem, ko bi prenovili počitniške domove v Zgornjih Gorjah in v Piranu, izboljšali bivalni standard domov ter dodatno ponudili zanimive programe, lahko izboljšali izkoriščenost počitniških kapacitet. V počitniškem domu Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom pa bi po oceni ZLRO lahko povečali izkoristek kapacitet z uvedbo dopolnilnih ponudb in programov (npr. ekološki, naravoslovni, raziskovalni tabori in šole, zimske in letne aktivnosti otrok idr.). Pred realizacijo navedenih vlaganj pa je treba pripraviti podrobnejše izračune smotrnosti potrebnih vlaganj, stroškov in pričakovanih koristi po posameznih počitniških domovih. Le takšni izračuni so lahko ustrezna podlaga za nadaljnje odločitve MOL in ZLRO.

4. PRIDOBLEJENA SREDSTVA MOL, ZZZS IN PRISPEVKI STARŠEV ZA PROGRAME LETOVANJA OZIROMA ZIMOVANJA OTROK SO BILA NAMENSKO PORABLJENA

Glavni cilj letovanja in zimovanja otrok je zagotoviti otrokom prijeten, sproščen in vesel počitek, poln različnih dejavnosti, kar poleg vsega ostalega ugodno vpliva na počutje otrok. Cilj organiziranih počitnic je v tem, da otrok vsestransko napreduje, poleg tega pa si nabere tudi nove izkušnje. Življenje v skupini je pomembno, saj se otrok tu sreča z obveznostmi, ki mu jih nalaga skupina, ter se skupaj z ostalimi veseli uspehov in nauči prenašati poraze.

Ugotoviti smo želeli, ali so bila sredstva MOL in ZZZS, prejeta za programe letovanja in zimovanja otrok, namensko porabljen. Poleg tega smo skušali ugotoviti, ali sofinanciranje MOL in ZZZS vpliva na število otrok, ki gredo na letovanje oziroma zimovanje.

4.1 Pridobljena sredstva MOL, ZZZS in prispevki staršev so ustrezno izkazana v knjigovodskih evidencah

V obdobju od leta 2002 do 2006 je ZLRO pridobil in evidentiral med prihodki iz dotacij v povprečju 12,4 odstotka vseh prihodkov zavoda. Finančna sredstva za sofinanciranje letovanja in zimovanja otrok, ki jih je ZLRO prejel od MOL in ZZZS, so prikazana v tabeli 9.

Tabela 9: Prihodki od sofinancerjev MOL in ZZZS

						v tisoč tolarjih
Sofinancer	2006	2005	2004	2003	2002	Skupaj
MOL	7.192	7.127	5.762	8.345	2.803	31.229
ZZZS	25.518	25.805	27.382	19.211	23.955	121.871
Skupaj	32.710	32.932	33.144	27.556	26.758	153.100

Vir: knjigovodske evidence ZLRO od leta 2002 do 2006.

Za evidentiranje prihodkov od MOL in ZZZS v knjigovodske evidence ZLRO v obravnavanem obdobju obstajajo ustrezne podlage.

4.2 Sredstva, namenjena za programe letovanja oziroma zimovanja otrok, ki so jih prispevali MOL, ZZZS in starši, so bila namensko porabljena

Glavni vir prihodkov ZLRO v obdobju od leta 2002 do 2006 so prihodki od letovanj, zimovanj, šol v naravi, taborov in drugih storitev za otroke, ki so v obravnavanem obdobju v povprečju predstavljali 82,2 odstotka vseh prihodkov ZLRO. Podatki so razvidni iz tabele 10.

Tabela 10: Prihodki od letovanj, zimovanj, šol v naravi, taborov idr. od staršev, vrtcev, šol, društev in drugih pravnih oseb

						v tisoč tolarjih
Financer	2006	2005	2004	2003	2002	Skupaj
Starši in vrtci	71.695	66.146	51.637	50.487	47.171	287.136
Šole, društva, druge pravne osebe	163.350	150.454	176.482	122.276	113.948	726.510
Skupaj	235.045	216.600	228.119	172.763	161.119	1.013.646

Vir: knjigovodske evidence ZLRO od leta 2002 do 2006.

Preverili smo, ali notranje kontrole in sistem odobravanja in zasedbe terminov v počitniških kapacitetah pravilno delujejo ter kako se spoštujejo veljavne pogodbe in ceniki. Ugotovili smo, da so otroci dejansko bivali v počitniških domovih ZLRO za letovanje in zimovanje otrok v skladu s sklenjenimi pogodbami in da so bile storitve pravilno obračunane v skladu z veljavnimi ceniki. Na tej podlagi ugotavljamo, da so bila sredstva, namenjena za sofinanciranje programov letovanja in zimovanja otrok, prejeta od MOL in ZZZS, ter prispevki staršev namensko porabljena. ZLRO je za oba sofinancerja vsako leto pripravil zahtevana poročila.

4.3 Merila za sofinanciranje letovanj in zimovanj

4.3.1 Sofinanciranje ZZZS

Na podlagi 52. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS sofinancira letovanje v organizirani in strokovno vodeni zdravstveni koloniji otrokom, ki so bili večkrat hospitalizirani ali pogostejše bolni. ZZZS določi letni program za letovanje, v katerem opredeli število udeležencev in višino sredstev, ki jih nameni za sofinanciranje dela stroškov letovanja. Sredstva ZZZS za sofinanciranje letovanja so namenska sredstva in so jih organizatorji dolžni uporabiti izključno za izvajanje programa, v obsegu in na način, ki je opredeljen v pogodbi, ki jo vsako leto sklepajo ZZZS in organizatorji letovanj.

ZZS v začetku vsakega leta objavi javni razpis za izbiro organizatorjev zdravstvenih letovanj za otroke, ki so bili večkrat hospitalizirani ali pogostejše bolni. V razpisni dokumentaciji so določeni pogoji za kandidiranje na javnem razpisu in merila, s pomočjo katerih se med tistimi, ki izpolnjujejo pogoje, izberejo prejemniki sredstev, višina razpoložljivih sredstev po posameznih območnih enotah zavoda in obdobje, v katerem morajo biti dodeljena sredstva porabljena. Po končanem javnem razpisu upravni odbor ZZZS sprejme sklep o izbiri ponudnikov za organizacijo zdravstvenega letovanja ter z njimi sklene ustrezne pogodbe in anekse. S temi pogodbami se stranki dogovorita, koliko sredstev bo ZZZS sofinanciral za program zdravstvenega letovanja in za koliko otrok oziroma koliko dni naj bi predvidoma trajalo letovanje. Izvajalec je dolžan po končanem letovanju pripraviti poročilo o letovanju. Na javni razpis se vsako leto prijavi tudi ZLRO, ki je bil tudi izbran in je v letih, na katera se nanaša revizija, podpisal pogodbe z ZZZS. ZLRO, ZPM Ljubljana Vič-Rudnik, ZPM Ljubljana Moste-Polje in ZPM Ljubljana Šiška (do leta 2004) so se dogovorili, da se na razpise ZZZS za program zdravstvenega letovanja prijavi samo ZLRO, vendar so v prijavi vključene tudi kapacitete ostali treh zvez.

ZLRO z ZZZS podpiše pogodbo za tekoče leto. ZLRO nato sklene pogodbe oziroma anekse o sofinanciranju programa zdravstvenega letovanja še z ZPM Ljubljana Vič-Rudnik, ZPM Ljubljana Moste-Polje in ZPM Ljubljana-Šiška za koriščenje njihovih počitniških kapacitet. Iz pogodb je razvidno število oskrbnih dni v zdravstvenih letovanjih, predvideno število otrok in predvidena sredstva sofinanciranja za vsako zvezo posebej. ZLRO nato z dopisom obvesti zdravnike Zdravstvenega doma Ljubljana in zdravnike koncesionarje o pravici otrok do 15 leta starosti, ki so bili večkrat bolni, da jih napotijo na zdravstveno letovanje v naslednje počitniške domove: Pacug pri Portorožu (upravitelj ZPM Vič-Rudnik), Piran (upravitelj ZLRO), Savudrija (upravitelj ZLRO), Zambratija (upravitelj ZPM Moste-Polje) in Poreč-Špadiči (do leta 2004 upravitelj ZPM Šiška, kasneje ZLRO). Otroci oziroma njihovi starši prostovoljno izberejo počitniške domove. Vsak zdravnik, ki je podpisal izjavo, da namerava napotiti otroke na zdravstveno letovanje, dobi določeno število šifriranih zdravstvenih listov. Pogoj za zdravstveno letovanje je izpolnjen predlog otrokovega osebnega zdravnika. Zdravniki vodijo evidence o otrocih, ki so jih napotili na zdravstveno letovanje, saj je vsak otrok upravičen le do enega zdravstvenega letovanja na leto. Starši na podlagi napotil zdravnika podpišejo pogodbo z organizatorji zdravstvenih kolonij in plačajo razliko med ceno zdravstvenega letovanja ZLRO in prispevkom ZZZS.

Zveze morajo ZLRO v osmih dneh po končanem zdravstvenem letovanju pripraviti poročilo o letovanju. ZLRO v skladu s pogodbo, sklenjeno z ZZZS, v roku 14 dni po končanem zdravstvenem letovanju pripravi skupno poročilo o letovanju. Poročilo zajema vsebinski in finančni del. V vsebinskem delu poročila ZLRO opredeli kraj in termine letovanja, za vsak termin posebej poimenski seznam otrok, zdravstveno osebje, ki je bilo prisotno, osebje za izvajanje vzgojno-rekreacijskega programa ter prispevek staršev. V finančnem delu pa navede dejanske stroške organizacije zdravstvenih letovanj. V tabeli 11

prikazujemo sofinanciranje ZZZS na podlagi letnih pogodb za zdravstveno letovanje otrok in realizacijo prek organizatorja letovanja ZLRO od leta 2002 do 2006.

Tabela 11: Načrt in realizacija sofinanciranja ZZZS za leto 2002 do 2006³¹

Leto	Število oskrbnih dni		Celotno sofinanciranje v tisoč tolarjih	
	Načrt	Realizacija	Načrt	Realizacija
2002	17.570	17.560	55.381 ³²	55.349
2003	15.950	15.400	52.831	51.009
2004	16.730	16.146	55.379	55.780
2005	16.054	15.452	57.126 ³³	54.984
2006	16.510	15.020	60.100	54.676
Skupaj	82.814	79.578	280.817	271.798

Vir: pogodbe in aneksi k pogodbam podpisanim med ZZZS in ZLRO, ter poročila ZLRO o izvedbi zdravstvenega letovanja od leta 2002 do 2006 za vse tri ljubljanske članice ZPMS.

ZZZS je v letu 2002 namenil za zdravstveno letovanje otrok, ki so letovali prek ZLRO, 55.381 tisoč tolarjev, leta 2006 pa 60.100 tisoč tolarjev.

ZLRO je v obdobju od leta 2002 do 2006 realiziral 3,9 odstotka oziroma 3.236 oskrbnih dni manj, kot bi jih lahko glede na pogodbe sklenjene z ZZZS.

Pojasnilo ZLRO

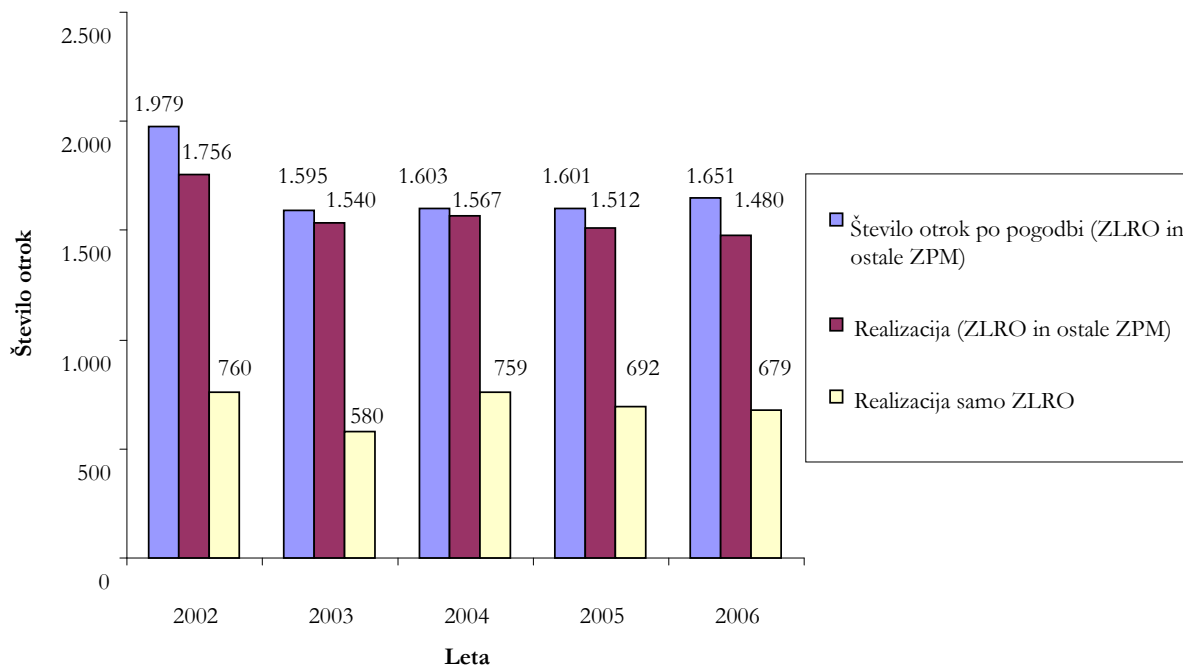
Izbor otrok za zdravstveno letovanje izvajajo osebni zdravniki otrok Zdravstvenega doma Ljubljana in pediatri s koncesijo. Ob sklenitvi pogodbe z ZZZS je razvidno število otrok, ki se lahko udeležijo zdravstvenega letovanja. Pogodba je sklenjena za zdravstveno letovanje otrok, ki imajo stalno bivališče v MOL in primernih občinah. V nekaterih letih je ZLRO kandidiral za izvedbo zdravstvenega letovanja tudi v drugih območjih Slovenije (do leta 2002 za območje Kočevja in Ribnice, v letu 2005 za območje Izole in v letu 2006 za območje Logatca). Glede na pogodbeno število otrok, ki se lahko udeležijo zdravstvenega letovanja, in glede na število opredeljenih otrok posameznega zdravnika se določijo kvote otrok, ki jih lahko posamezen zdravnik pošlje na zdravstveno letovanje. Kvote za zdravnike na področju MOL, kjer je po oceni približno 80 zdravnikov, se določijo na podlagi števila opredeljenih otrok na posameznega zdravnika. Podatke o številu opredeljenih otrok posreduje uprava Zdravstvenega doma Ljubljana. Zdravstvenega letovanja se lahko udeležijo bolni otroci in otroci, ki pogosteje obolevajo. V preteklih letih so zdravniki napotili na zdravstveno letovanje otroke tudi preventivno (manjša obolevnost v prihajajočem šolskem letu) in otroke iz socialno šibkih družin (običajno se pojavljata oba vzroka skupaj: obolevnost in socialna šibkost). V zadnjih letih so se pogoji napotitve na zdravstveno letovanje zaostri in zdravniki pošiljajo na zdravstveno letovanje le bolne otroke in tiste, ki pogosteje obolevajo (večinoma se ne upošteva več preventiva in socialni status). To so razlogi, zaradi katerih zdravniki niso napotili na zdravstveno letovanje predvidenega pogodbenega števila otrok.

³¹ V tabelo so vključeni ZLRO, ZPM Vič-Rudnik, ZPM Šiška in ZPM Moste-Polje.

³² Poleg izpostave Ljubljana sta vključeni tudi izpostavi Kočevje in Ribnica.

³³ Poleg izpostave Ljubljana je vključena tudi izpostava Izola.

Slika 5: Načrt in realizacija števila otrok, ki jih je sofinanciral ZZZS od leta 2002 do 2006

Vir: pogodbe in aneksi k pogodbam, podpisanim med ZZZS in ZLRO, ter poročila in podatki ZLRO o izvedbi zdravstvenega letovanja.

ZLRO je organiziral zdravstveno letovanje otrok v letih od 2002 do 2006 za 7.855 otrok in ne za 8.429 otrok, kar je za 6,8 odstotka manj glede na pogodbe, ki so bile podpisane z ZZZS. Število otrok, ki so letovali prek zdravstvenega zavarovanja, se je iz leta v leto zmanjševalo. V letu 2002 je tako letovalo 1.756 otrok, v letu 2006 pa samo še 1.480, kar je za 16 odstotkov otrok manj, kar prikazujemo na sliki 5. Glavni vzrok za manjšo realizacijo zdravstvenega letovanja otrok je, da zdravniki ne napotijo na zdravstveno letovanje toliko otrok, kolikor dobijo kvot oziroma napotnic za napotitev otrok za zdravstveno letovanje.

Pojasnilo ZLRO

Število otrok, ki se lahko udeležijo zdravstvenega letovanja, vsako leto določi ZZZS v odstotku od števila otrok v starosti do 15 let. Število se določi za vsako območno enoto ZZZS. Ker se število otrok iz leta v leto zmanjšuje, se zmanjšuje tudi število otrok, ki se lahko udeležijo zdravstvenega letovanja. Do leta 2002 je ZLRO organiziral zdravstveno letovanje tudi za območje Kočevja in Ribnice (okoli 170 otrok). V letu 2003 je ZZZS za izvedbo zdravstvenega letovanja za območje Kočevja in Ribnice izbral lokalne organizatorje.

V obdobju, na katerega se nanaša revizija, je v počitniških domovih ZLRO zdravstveno letovalo 3.470 otrok, kar predstavlja 44 odstotkov vseh otrok, napotenih na zdravstveno letovanje.

4.3.2 Sofinanciranje MOL

MOL od leta 2004 sklepa pogodbe o sofinanciranju programov za otroke: počitniške dejavnosti – letovanje oziroma zimovanje, počitniško varstvo, ustvarjalne delavnice, Bralna značka, Zeleni nahrbtnik idr. z Mestno zvezo prijateljev mladine Ljubljana (v nadaljevanju: MZPML). Do leta 2004 MOL ni sklepala nobenih pogodb niti z MZPML niti z upravniki počitniških domov, kljub temu da je sofinancirala

letovanje oziroma zimovanje otrok.

MZPML je nevladna, nestrankarska in humanitarna organizacija, v katero so vključene območne zveze in sicer: ZPM Ljubljana Moste-Polje, ZPM Vič-Rudnik, ZPM Ljubljana Šiška, ZPM Ljubljana Center in ZLRO. Skupaj izvajajo dejavnosti za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani in letovanje oziroma zimovanja v desetih počitniških domovih, katerih lastnica je MOL. Njihovi programi imajo dolgo tradicijo, so množični, namenjeni vsem otrokom in uveljavljeni pri starših. Posebno pozornost namenjajo otrokom iz socialno šibkih okolij. MDDSZ je MZPML 27. 9. 2001 podelilo status društva, ki deluje v javnem interesu. MZPML je na podlagi sklenjenih pogodb z MOL sklenila pogodbe z ZPM Ljubljana-Center, ZPM Vič-Rudnik, ZPM Moste-Polje, ZPM Šiška in ZLRO, s katero se prejemniki zavezujejo za opravljanje programov za otroke.

MOL vsako leto zagotovi v proračunu sredstva za financiranje programa za otroke in mladostnike na območju MOL. V obdobju, na katerega se nanaša revizija, je sofinancirala letovanje oziroma zimovanje otrok in šolarjev, ki imajo stalno bivališče v ljubljanskih občinah, ne da bi v obdobju od leta 2002 do 2005 izdelala pogoje in merila za sofinanciranje programov za otroke in mladostnike, v letu 2006 pa je bil prvič izdan sklep o pogojih in merilih za dodelitev sredstev na področju mestnih programov za otroke do 15. leta starosti na območju MOL in sklep o dodelitvi sredstev za leto 2006 MZPML. MZPML dobi sredstva MOL po predložitvi zahtevkov z dokazili. V obdobju od leta 2002 do 2006 MOL ni izdala nobenega sklepa oziroma drugega pravnega akta, s katerim bi določila višino sofinanciranja za letovanje oziroma zimovanje ljubljanskih otrok, kljub temu da je sofinancirala 600 tolarjev za en oskrbni dan³⁴. Starši s stalnim prebivališčem v ljubljanskih občinah plačajo razliko med ceno letovanja oziroma zimovanja ZLRO in prispevkom MOL.

Tabela 12 prikazuje, da je MOL leta 2002 sofinancirala letovanje in zimovanje otrok MZPML v znesku 15.698 tisoč tolarjev, leta 2006 pa v znesku 13.424 tisoč tolarjev, kar je 14,5 odstotka manj kot v letu 2002. Razlog manjšega sofinanciranja je v manjšem številu prijavljenih otrok za letovanje oziroma zimovanje. Največ letovanj je MOL sofinancirala v letu 2003 v znesku 17.191 tisoč tolarjev, ko je letovalo 3.782 otrok. V tem letu se je namreč na letovanje oziroma zimovanje prijavilo največ otrok.

Tabela 12: Sofinanciranje MOL za letovanje in zimovanje otrok v letih od 2002 do 2006

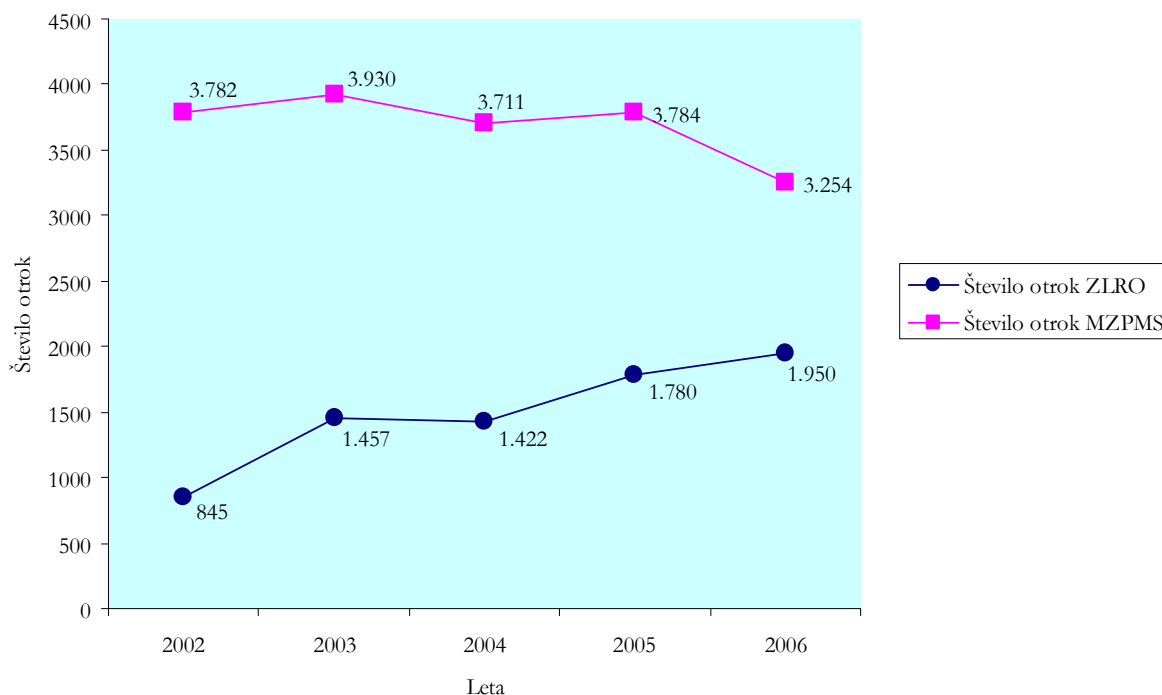
Leto	Število oskrbnih dni		Sredstva MOL v tisoč tolarjih	
	MZPML	ZLRO	MZPML	ZLRO
2002	26.163	8.427	15.698	5.056
2003	30.121	10.153	17.191	6.092
2004	26.494	9.604	15.896	5.762
2005	26.398	11.878	15.498	7.127
2006	22.373	11.987	13.424	7.192
Skupaj	131.549	52.049	77.707	31.229

Vir: podatke so posredovali MOL z dopisom št. 602-18/2007-22 z dne 30. 4. 2007 in MZPML z dopisom št. 255/07-P dne 25. 5. 2007 ter ZLRO 15. 6. 2007.

³⁴ MOL je 24. 8. 2007 izdala sklep št. 602-211/2007-4 o višini sofinanciranja letovanja otrok v letu 2007.

MOL je v letu 2002 sofinancirala letovanje za 3.782 ljubljanskih otrok, od tega jih je letovalo prek ZLRO 845. Leta 2006 se je letovanja udeležilo 3.254 otrok, ki jih je financiral MOL, od tega jih je 1.950 letovalo prek ZLRO, kar pomeni 131 odstotkov več kot leta 2002. S slike 6 lahko vidimo, da ljubljanski otroci vedno bolj želijo letovati oziroma zimovati v počitniških domovih, ki so v upravljanju ZLRO.

Slika 6: Število otrok, ki jih je sofinancirala MOL in so letovali prek MZPML in ZLRO od leta 2002 do 2006

Vir: podatki MOL.

Pojasnilo ZLRO

Število otrok, ki jih je sofinancirala MOL in so letovali prek ZLRO, se je povečalo predvsem v letu 2003, ker ZLRO ni organiziral zdravstvenega letovanja za otroke z območja Kočevja in Ribnice. Zato se je povečalo število otrok iz Ljubljane, ki so se udeležili letovanja. Povečanje števila otrok, ki so letovali prek ZLRO v letu 2005, gre na račun dejstva, da je ZLRO prevzel v upravljanje dom v Poreču-Špadiči. Število otrok se povečuje tudi, ker se dolžina letovanj skrajšuje od povprečnih deset na okoli sedem oskrbnih dni.

V prilogi 4 prikazujemo število vseh otrok v MOL, ki se je udeležilo letovanja, zimovanja in šol v naravi prek ZLRO. Tako se je od leta 2002 do 2006 povečalo število otrok, ki so letovalo prek ZLRO, od 5.781 na 8.855, kar je za 53 odstotkov več. Število otrok, ki je letovalo prek ZLRO predstavlja 13,7 odstotka vseh otrok iz osnovnih šol in vrtcev MOL, ki se je udeležilo letovanja, zimovanja in drugih obšolskih dejavnosti.

Znesek, ki ga nameni ZZZS za zdravstveno letovanje otrok, predstavlja približno 60 odstotkov cene letovanja. Na podlagi obrazložitev in pojasnil ZLRO ocenjujemo, da je sofinanciranje ZZZS pomemben razlog, da se starši odločijo za zdravstveno letovanje otrok. ZLRO ocenjuje, da bi se zdravstveno letovanje otrok zmanjšalo za več kot pol, če ZZZS ne bi sofinanciral zdravstvenega letovanja, ker prihaja na letovanje veliko otrok iz šibkejšega socialnega okolja, hkrati pa bi se bistveno povečala obolevnost otrok.

Zdravstveno letovanje ima namreč tudi preventivni učinek. Prispevek MOL predstavlja do 10 odstotkov cene letovanja. Na podlagi obrazložitev ZLRO ocenjujemo, da je prispevek MOL na odločitev staršev, da pošljejo otroke na letovanje in zimovanje sicer manjši, vendar kljub temu pomemben.

4.4 Starši so bili seznanjeni o možnosti sofinanciranja ZZZS in MOL in o načinu dodeljevanja sredstev

ZLRO vsako šolsko leto objavi na svoji internetni strani ponudbo storitev za tekoče šolsko leto posebej za vrtce, osnovne šole, srednje šole ter društva in klube. ZLRO ločeno določi ceno polnega penziona za odrasle in ceno polnega penziona za otroke do 15 leta, določi ceno za najem kadra (učitelj plavanja, smučanja, animator), ceno 24-urne zdravstvene preventive (medicinska sestra, zdravnik) ter ceno avtobusnega prevoza, ki jo določi prevoznik. Cena letovanja otrok v celinskih počitniških domovih (Zgornje Gorje pri Bledu in Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom) je nižja od obmorskih počitniških domov (Savudrija, Poreč-Špadiči in Piran), ker je povpraševanje po njih v poletnih mesecih manjše oziroma ga sploh ni.

4.4.1 Letovanje otrok

MZPML skupaj z ZLRO, ZPM Moste-Polje in ZPM Vič-Rudnik predstavijo poletno počitniško ponudbo v obliki zgibanke »Poletje« in jo objavijo tudi na svojih spletnih straneh. ZLRO vse otroke, ki so letovali prek ZLRO v preteklem letu obvestijo o ponudbi z dopisom po navadni pošti oziroma na elektronske naslove. Zgibanke razdelijo za vse otroke v ljubljanskih osnovnih šolah. V zgibanki in na internetnih straneh seznanijo otroke in njihove starše o možnostih kvalitetnega preživljanja letnih počitnic ter ceneke.

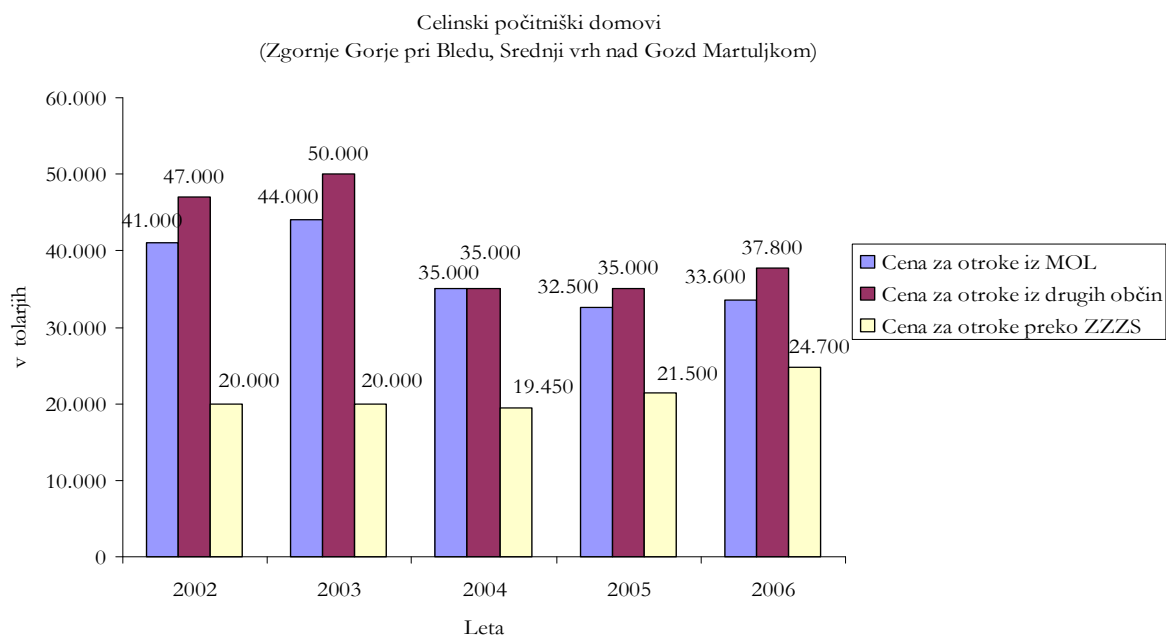
Cena počitniškega letovanja je določena za vsak počitniški dom posebej. Ločeno je prikazana cena:

- za letovanje otrok s stalnim bivališčem v občini Ljubljana,
- za letovanje otrok iz drugih občin in
- za zdravstveno letovanje.

Za otroke s stalnim bivališčem v občini Ljubljana je cena letovanja nižja za 600 tolarjev na dan, ker letovanje sofinancira MOL. Iz zgibanke je razvidna cena zdravstvenega letovanja za deset in štirinajst-dnevna počitniška letovanja ter pogoji takega letovanja. Pojasnjeno je, da je zdravstveno letovanje namenjeno otrokom, ki pogosto obolevajo, do 15 leta starosti. Iz zgibanke je razvidno, da morajo vsi tisti, ki želijo skleniti pogodbo za zdravstveno letovanje, ob sklenitvi obvezno predložiti »Predlog za višinsko ali obmorsko zdravstveno letovanje«, ki ga dobijo pri otrokovem osebnem zdravniku. Določeno je tudi, da to pravico lahko uveljavijo otroci s stalnim bivališčem v občinah Ljubljana, Dol pri Ljubljani, Dobrova-Polhov Gradec, Horjul, Brezovica, Ig, Škofljica, Velike Lašče, Medvode, Vodice.

Cenike letovanj za otroke v obdobju od leta 2002 do 2006 za celinske in obmorske počitniške domove prikazujeta sliki 7 in 8.

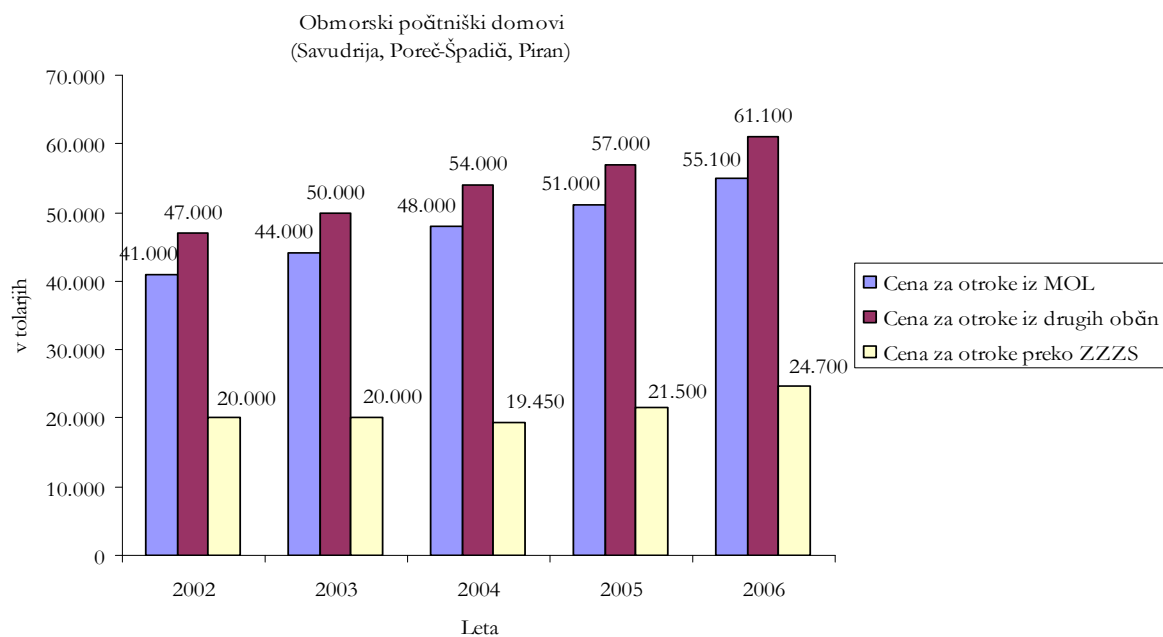
Slika 7: Ceniki 7- oziroma 10-dnevnih letovanj za otroke v obdobju od leta 2002 do 2006 za celinske počitniške domove

Vir: zbiranke MZPML »Počitnice« za leta od 2002 do 2006.

Otroci so v letih 2002 in 2003 letovali v celinskih domovih deset dni, od leta 2004 dalje pa samo še sedem dni, kar je razlog za nižje cene.

Slika 8: Ceniki 10-dnevnih letovanj za otroke v obdobju od leta 2002 do 2006 za obmorske počitniške domove

Vir: zbiranke MZPML »Počitnice« za leta od 2002 do 2006.

Starši imajo možnost plačila letovanja na tri obroke. V ceni letovanja je vključeno:

- avtobusni prevoz Ljubljana – počitniški dom – Ljubljana,
- polni penzion s petimi obroki hrane,
- organizacija in vodenje počitniških dejavnosti,
- nezgodno zavarovanje,
- stalna zdravstvena oskrba,
- športni programi, rekreacija, kreativnosti v hobby centrih in zabavne prireditve.

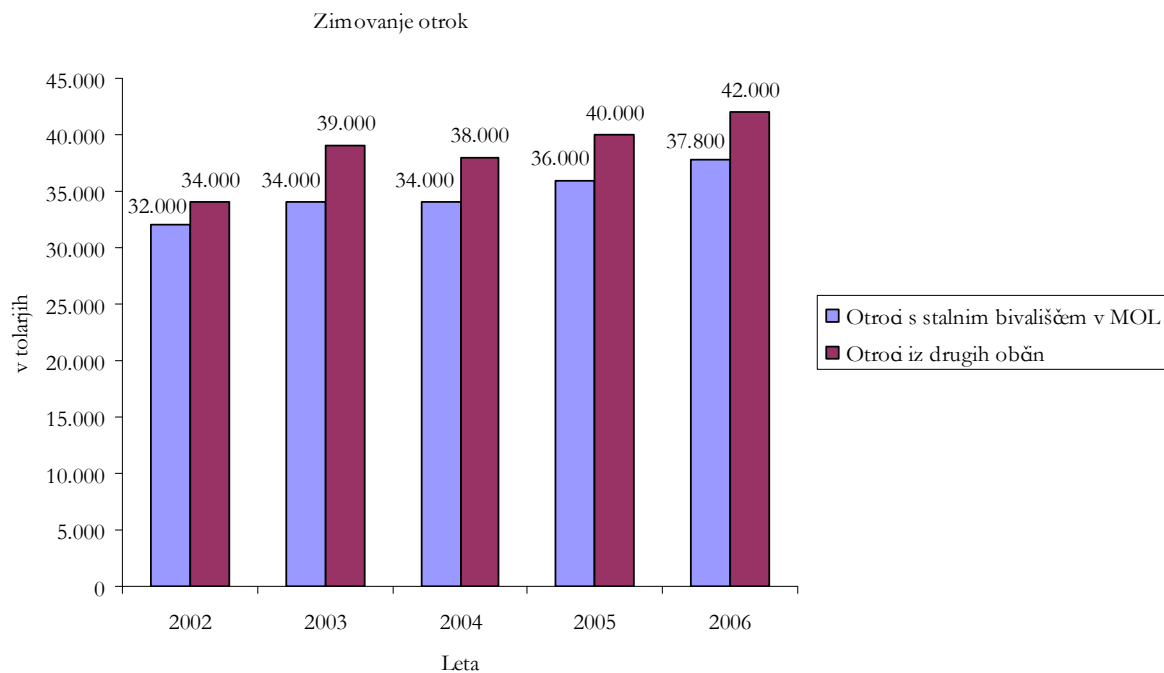
4.4.2 Zimovanje otrok

Med zimskimi počitnicami ZLRO otrokom nudi tudi zimovanje s tečajem smučanja v planinskih počitniških domovih Zgornje Gorje pri Bledu in Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom. MOL sofinancira zimovanje otrok v višini 600 tolarjev za otroke s stalnim bivališčem v Ljubljani. Starši imajo možnost plačila v dveh obrokih. V ceno je všteto:

- avtobusni prevoz na relaciji Ljubljana – počitniški dom – Ljubljana,
- polni penzion (pet obrokov hrane dnevno),
- smučarski avtobus do smučišča in nazaj,
- pedagoško vodstvo,
- šola smučanja oziroma deskanja na snegu,
- zavarovanje,
- dodatni program,
- 24-urna prisotnost zdravstvene službe,
- organizacija in strokovno vodenje zimovanja.

V ceni zimovanja ni všteta cena za smučarke vozovnice.

Slika 9: Ceniki sedemdnevni zimovanj za otroke v obdobju od leta 2002 do 2006

Vir: ponudba zimovanja ZLRO v letih od 2002 do 2006.

V letih od 2002 do 2006 se je zimovanja med zimskimi počitnicami udeležilo 439 otrok, od tega 413 otrok iz MOL. Število otrok, ki se udeležujejo zimovanja v počitniških domovih, je bilo od leta 2002 do 2006 za 12 odstotkov večje. Otroci, ki so nastanjeni v počitniškem domu Zgornje Gornje pri Bledu, se vozijo na smučišče RTC Koblja. Otroci, ki bivajo v domu Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom, pa se vozijo na smučišča na Tromeji (Arnoldstein), Kranjski Gori, Višarje ali Mokrine (Nassfeld). Otroci z manj smučarskega znanja se odločajo za zimovanje v Zgornjih Gorjah pri Bledu, medtem ko se otroci z boljšim smučarskim znanjem udeležujejo zimovanja v domu Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom, kjer smučanje poteka tudi na italijanskih in avstrijskih smučiščih.

Ocenjujemo, da so starši dobro seznanjeni o možnostih zdravstvenega letovanja in letovanja oziroma zimovanja otrok. V cenikih so ločeno prikazane cene za zdravstveno letovanje, za letovanje otrok iz MOL in za letovanje otrok iz drugih občin. Starši lahko pridobijo vse dodatne informacije in pojasnila na sedežu ZLRO.

4.5 Zaračunavanje cen storitev staršem za letovanje oziroma zimovanje otrok je bilo ustrezno

ZLRO izvaja dva osnovna programa, ki obsegata:

- organizacijo letovanj in zimovanj otrok na podlagi sklenjenih individualnih pogodb s starši;
- nudenje kapacitet pravnim osebam, kot npr. šolam, društvom in drugim interesentom za izvajanje šol v naravi, tečajev plavanja, jezikovnih tečajev za otroke ipd.

Preverili smo, ali notranje kontrole ZLRO in sistem zaračunavanja staršem po sklenjenih pogodbah in veljavnih cenah za obdobje od leta 2002 do 2006 za letovanje otrok v določenih počitniških domovih delujejo pravilno. Preverili smo pravilnost zaračunanih cen staršem po veljavnem ceniku za zdravstveno letovanje in letovanje otrok v obmorskih počitniških domovih in pri tem upoštevali, da MOL in ZZZS sofinancirata oskrbni dan letovanja otrok. Preverili smo tudi pravilnost zaračunavanja cen staršem za zimovanje otrok v Zgornjih Gorjah pri Bledu od leta 2002 do 2006, upošteva, da je MOL sofinancirala 600 tolarjev za zimovanje ljubljanskih otrok.

ZLRO je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, za zdravstveno letovanje in za letovanje ljubljanskih otrok staršem pravilno zaračunal cene po cenikih in pogodbah, upošteva pogodbeno dogovorjeno sofinanciranje MOL in ZZZS.

V obdobju, na katerega se nanaša revizija, so bile staršem pravilno zaračunane cene zimovanja otrok v skladu z veljavnimi ceniki ZLRO in sklenjenimi pogodbami med ZLRO in starši, upošteva sofinanciranje MOL za zimovanja ljubljanskih otrok.

5. MNENJE

Cilj revizije je bil ugotoviti, kako Mestna občina Ljubljana in Zavod za letovanje in rekreacijo otrok gospodarita s počitniškimi kapacitetami. Proučevali smo obdobje od leta 2002 do 2006.

V ta namen smo ugotavljali:

- ali MOL in ZLRO ustrezno gospodarita in skrbita za vzdrževanje počitniških domov ter ali sta zagotovila pogoje za poslovanje počitniških domov v skladu s predpisi;
- ali ZLRO učinkovito izkorišča kapacitete počitniških domov in z njimi gospodari;
- ali je ZLRO pridobljena sredstva MOL, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in prispevke staršev za programe letovanja oziroma zimovanja otrok namensko porabil.

Pridobili smo tudi informacije od Zveze prijateljev mladine Vič-Rudnik, Zveze prijateljev mladine Moste-Polje, Zveze prijateljev mladine Maribor in Mestne zveze prijateljev mladine Ljubljana.

Ugotavljamo, da sta MOL in ZLRO v obdobju, na katerega se nanaša revizija, vlagala v investicije in vzdrževanje počitniških domov predvsem glede na finančne možnosti. Vseh potrebnih vlaganj v investicije in vzdrževanje domov pa pogodbeni stranki nista izvedli zaradi premalo razpoložljivih finančnih sredstev. V načrtu potrebnih prihodnjih vlaganj v počitniške domove od leta 2008 do 2013 sta MOL in ZLRO predvidela potrebna sredstva v znesku 1.830 tisoč evrov³⁵, ki vključujejo tudi 1.280 tisoč evrov za nujno obnovo počitniškega doma v Zgornjih Gorjah pri Bledu.

ZLRO je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, v povprečju dosegel v počitniških domovih, ki jih ima v upravljanju, 46,9-odstotno izkoriščenost kapacitet. Najslabše je bil zaseden počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom, ki je dosegel v povprečju le 7,3-odstotno zasedenost. Menimo, da bi lahko ZLRO v sodelovanju z MOL dosegel višji odstotek zasedenosti in boljši poslovni izid z uvedbo dopolnilnih ponudb in potrebno prenovo domov za povečanje bivalnih standardov predvsem v Zgornjih Gorjah pri Bledu in v Piranu. V prehodnem obdobju, dokler MOL ne bo prodal počitniškega doma na Srednjem vrhu nad Gozdom Martuljkom, pa bi lahko ZLRO v sodelovanju z MOL z intenzivnejšo ponudbo šol v naravi in drugih aktivnosti delno izboljšal izkoristek kapacitet kot tudi poslovni izid tega doma.

Ugotavljamo, da ZLRO sicer vsako leto pripravlja ponudbe za letovanje in zimovanje otrok v šolah in vrtcih s cenami in programi za počitniške domove, ki jih ima v upravljanju, vendar ne dovolj intenzivno. Ocenjujemo, da bi lahko ZLRO skupaj z MOL poiskala nove ciljne skupine in tako pridobila večje število

³⁵ Preračun je opravljen na podlagi Zakona o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06), po tečaju zamenjave 1 evro je 239,640 tolarja.

otrok in s tem večje število oskrbnih dni iz ljubljanskih vrtcev, osnovnih in srednjih šol z dopolnilnimi in cenovno zanimivimi programi izven sezone za šole v naravi, različne vrste taborov idr., za kar obstajajo številne možnosti.

Ugotavljamo, da cene v celinskih počitniških domovih ne pokrivajo vseh stroškov poslovanja, medtem ko cene v obmorskih domovih pokrivajo vse stroške. Zavod je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, realiziral minimalne izide iz poslovanja, od 1.076 tisoč tolarjev do 2.017 tisoč tolarjev (od 4.490 evrov do 8.417 evrov).

ZLRO spremlja in analizira izkoriščenost kapacitet počitniških domov med letom in koncem leta, ni pa doslej pripravljala variantnih različic tako, da bi ob novih možnih ponudbah in dodatnih oskrbnih dneh gostov izven glavne sezone ugotavljal vpliv na izkoriščenost kapacitet kakor tudi na poslovni izid.

Kakovost storitev v počitniških domovih v upravljanju ZLRO, ki zajema bivanje, varnost, zdravo prehrano in spremstvo otrok, je primerna. Poskrbljeno je tudi za dopolnilne dejavnosti, ob katerih si otroci krepijo zdravje, pridobivajo dragocene izkušnje samostojnosti, družabnosti, nova spoznanja za življenje in nove učne vsebine, in tudi za strokovno vodenje programov, ki jih vodijo pedagoško usposobljeni strokovnjaki, ki svoje znanje izpopolnjujejo v Klubu vzgojiteljev.

Število otrok, ki so se v obdobju od leta 2002 do 2006 udeleževali zdravstvenega letovanja, letovanja oziroma zimovanja ter obšolskih dejavnosti prek ZLRO se je povečalo od 5.781 na 8.855 otrok oziroma za 53 odstotkov. Od tega se je kar polovica otrok udeležila zdravstvenega letovanja. Ugotavljamo, da pomeni sofinanciranje Zavoda za zdravstveno zavarovanje in MOL pomembno finančno pomoč za starše, predvsem iz socialno šibkejših okolij, ki se zato lažje odločajo za napotitev otrok na zdravstveno letovanje, letovanje oziroma zimovanje.

Ugotavljamo, da so otroci dejansko bivali v počitniških domovih ZLRO za letovanje oziroma zimovanje otrok v skladu s sklenjenimi pogodbami in da so bile storitve obračunane v skladu s pogodbami in veljavnimi ceniki. Na tej podlagi ugotavljamo, da je ZLRO sredstva, namenjena za sofinanciranje programov zdravstvenega letovanja, letovanja oziroma zimovanja otrok, ki jih je prejel od Zavoda za zdravstveno zavarovanje, MOL ter staršev, namensko porabil. ZLRO in Mestna zveza prijateljev mladine Ljubljana sta v skladu z določili pogodb sofinancerjema pripravila poročila o letovanju in zimovanju otrok.

6. PRIPOROČILA

Računsko sodišče Mestni občini Ljubljana in Zavodu za letovanje in rekreacijo otrok, p. o., Ljubljana priporoča, naj za izboljšanje poslovanja zavoda in gospodarjenja s počitniškimi kapacitetami:

- MOL zaključi postopke vpisa lastninske pravice v zemljiško knjigo za vse počitniške domove;
- MOL in ZLRO uskladita potrebna vlaganja za investicije in vzdrževanje in to predvidita v letnih načrtih glede na postavljeno politiko in ugotovljene prioritete v obdobju od leta 2008 do 2013;
- MOL in ZLRO proučita in se dogovorita za aktivnosti za povečanje števila oskrbnih dni v domovih z uvedbo novih dopolnilnih ponudb in programov za vrtce in šole ljubljanskih otrok ter tako prispevata k boljšemu izkoristku in poslovanju počitniških domov na Srednjem vrhu nad Gozdom Martuljkom, Zgornjih Gorjah pri Bledu in v Piranu;
- MOL in ZLRO za povečanje izkoriščenosti kapacitet v počitniških domovih izboljšata svoja spletna portala; tam bi lahko prikazala vse počitniške domove, proste kapacitete domov za vse leto, cene ter vse druge dodatne ponudbe za sezono ter izven glavne sezone (od šol v naravi, letovanj, taborov do oddajanja kapacitet neprofitnim organizacijam in individualnim gostom idr.);
- ZLRO sproti analizira večje razlike pri načrtovanih in realiziranih oskrbnih dnevih po počitniških domovih, investicijah in poslovnih izidih ter sproti pripravlja ustrezne poslovne ukrepe in predloge za boljši izkoristek kapacitet, več oskrbnih dni in za še boljše poslovanje z dodatnimi ponudbami novim skupinam gostov;
- ZLRO pripravlja predračunske in obračunske kalkulacije po počitniških domovih in pri tem upošteva dejanske oziroma možne oskrbne dni, stanje domov, sezono, konkurenco, stroške in tako pridobi podlage za oblikovanje prodajnih cen, ki bi pokazale pokrivanje stroškov glede na izkoriščenost počitniških domov in oskrbne dneve po sezonah;
- ZLRO predlagamo, naj pripravi variantne predloge poslovnih načrtov tako po počitniških domovih kot tudi za ZLRO, ki bi poleg konkretne analize potrebnih vlaganj, stroškov in koristi prikazovale možne poslovne izide glede na možne poteke poslovanja in za poslovne odločitve v prihodnje.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Številka: 1218-1/2007-21
Ljubljana, 26. marca 2008

Tomaž Vesel,
prvi namestnik predsednika

Poslano:

1. Zavodu za letovanje in rekreacijo otrok, p. o., Ljubljana, priporočeno;
2. Mestni občini Ljubljana, priporočeno;
3. Viktoriji Potočnik, priporočeno;
4. Danici Simšič, priporočeno;
5. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
6. arhivu, tu.

7. PRILOGE

Priloga 1: Pregled realiziranih sredstev za investicije v osnovna sredstva in vzdrževanje MOL in ZLRO od leta 2002 do 2006

v tisoč tolarjih

Počitniški domovi/leto	2006	2005	2004	2003	2002	Skupaj
ZGORNJE GORJE PRI BLEDU						
Investicije v osnovna sredstva	388	31	0	2.749	58	3.226
Vzdrževanje	1.707	1.477	547	536	858	5.125
Skupaj ZLRO	2.095	1.508	547	3.285	916	8.351
Investicije v osnovna sredstva	0	0	0	0	0	0
Vzdrževanje	0	0	0	0	0	0
Skupaj MOL	0	0	0	0	0	0
SREDNJI VRH NAD GOZD MARTULJKOM						
Investicije v osnovna sredstva	0	0	259	0	0	259
Vzdrževanje	2.395	43	404	0	0	2.842
Skupaj ZLRO	2.395	43	663	0	0	3.101
Investicije v osnovna sredstva	0	0	0	0	0	0
Vzdrževanje	0	0	0	0	0	0
Skupaj MOL	0	0	0	0	0	0
PIRAN						
Investicije v osnovna sredstva	18	243	329	0	0	590
Vzdrževanje	1.126	1.703	1.142	805	297	5.073
Skupaj ZLRO	1.144	1.946	1.471	805	297	5.663
Investicije v osnovna sredstva	0	0	0	0	8.595	8.595
Vzdrževanje	0	0	0	0	0	0
Skupaj MOL	0	0	0	0	8.595	8.595

Počitniški domovi/leto	2006	2005	2004	2003	2002	Skupaj
SAVUDRIJA						
Investicije v osnovna sredstva	3.246	298	16.744	340	15.702	36.330
Vzdrževanje	656	19.103	27.517	2.658	4.871	54.805
Skupaj ZLRO	3.902	19.401	44.261	2.998	20.573	91.135
Investicije v osnovna sredstva	0	15.515	119.394	0	64.036	198.945
Vzdrževanje	908	899	39	937	566	3.349
Skupaj MOL	908	16.414	119.433	937	64.602	202.294
POREČ-ŠPADIČI						
Investicije v osnovna sredstva	1.524	346	1.082	0	0	2.952
Vzdrževanje	4.736	777	3.667	0	0	9.180
Skupaj ZLRO	6.260	1.123	4.749	0	0	12.132
Investicije v osnovna sredstva	0	0	0	17.785	1.325	19.110
Vzdrževanje	0	904	1.302	2.509	2.878	7.593
Skupaj MOL	0	904	1.302	20.294	4.203	26.703
VSI DOMOVI SKUPAJ						
Investicije v osnovna sredstva	5.176	917	18.414	3.089	15.760	43.356
Vzdrževanje	10.620	23.103	33.277	3.999	6.026	77.025
Skupaj ZLRO	15.796	24.020	51.691	7.088	21.786	120.381
Investicije v osnovna sredstva	0	15.516	119.393	17.785	73.956	226.650
Vzdrževanje	908	1.803	1.342	3.446	3.444	10.943
Skupaj MOL	908	17.319	120.735	21.231	77.400	237.593

Vir: podatki MOL in ZLRO o investicijah v osnovna sredstva in vzdrževanju v letih od 2002 do 2006.

Priloga 2: Predlog potrebnih investicij v počitniške domove od leta 2008 do 2013

Opis potrebnih investicij	Počitniški dom	Leto investiranja	Ocenjena vrednost v evrih	Investitor
Zamenjava oken in polken	Piran	2008	70.000	MOL
Zasteklitev terase (zimski vrt)	Piran	2008	50.000	ZLRO
Zamenjava notranjih vrat	Piran	2010	20.000	ZLRO
Priprave in pričetek obnove doma	Gorje	2008	120.000	MOL
Obnova doma (1. faza)	Gorje	2009	600.000	MOL
Obnova doma (2. faza)	Gorje	2010	480.000	MOL
Oprema prenovljenega doma	Gorje	2009	80.000	ZLRO
Zamenjava oken in polken	Poreč	2009	50.000	MOL
Zasteklitev terase (zimski vrt)	Poreč	2011	50.000	ZLRO
Vgraditev kopalnic v sobe	Poreč	2012	100.000	MOL
Oprema prenovljenega doma	Poreč	2012	50.000	ZLRO
Menjava kuhinjske opreme	Savudrija	2012	80.000	MOL
Sobe za tehnični kader	Savudrija	2013	50.000	ZLRO
Izdelava terase (jedilnica)	Savudrija	2013	30.000	MOL
Skupaj potrebne investicije MOL in ZLRO			1.830.000	

Vir: odgovor MOL in ZLRO glede ocene potrebnih vlaganj v počitniške domove z dne 22. 8. 2007 in 5. 10. 2007.

MOL je v sprejetem proračunu za leti 2008 in 2009 za obnove in investicijsko vzdrževanje počitniških domov v upravljanju ZLRO predvidela 1.099 tisoč evrov (točka 2.2.2.2).

Priloga 3: Ocena možnih izidov poslovanja ZLRO ob različnih odstotkih izkoriščenosti kapacitet

v tisoč tolarjih

Število otrok na letovanju	Število oskrbnih dni	Možno število oskrbnih dni	Odstotek izkoriščenosti kapacitet	Skupni prihodki	Fiksni stroški	Vračunani stroški vzdrževanja ZLRO	Variabilni stroški	Skupni stroški	Skupaj akumulacija	Povprečna prodajna cena na oskrbni dan	Variabilni strošek na oskrbni dan	Fiksni strošek na oskrbni dan	Skupaj stroški na oskrbni dan	Skupaj poslovni izid brez vzdrževanja
(1)	(2)	(3)	(4)=(2):(3)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)=(6)+(7)+(8)	(10)=(5)-(9)	(11)	(12)=(8):(2)	(13)=(6):(2)	(14)=(12)+(13)	(15)=(10)+(7)
3.962	27.735	138.675	20,0	144.055	81.250	6.000	81.264	168.514	(24.459)	5.194	2.930	2.930	5.892	(18.459)
5.943	41.602	138.675	30,0	204.800	99.572	8.000	117.360	224.932	(20.132)	4.923	2.821	2.393	5.214	(12.132)
8.855	61.464	138.675	44,3	286.221	102.652	10.620	171.873	285.145	1.076	4.658	2.796	1.670	4.640	11.696
9.722	70.585	138.675	50,9	345.548	105.732	14.000	220.225	339.957	5.591	4.895	3.120	1.498	4.618	19.591
10.505	76.272	138.675	55,0	383.603	108.904	14.000	249.867	372.771	10.832	5.029	3.276	1.428	4.704	24.832
11.461	83.205	138.675	60,0	420.558	112.171	14.000	286.209	412.380	8.178	5.054	3.440	1.348	4.788	22.178
12.415	90.138	138.675	65,0	457.811	115.536	14.000	337.837	467.373	(9.562)	5.079	3.748	1.282	5.030	4.438
13.389	97.072	138.675	70,0	504.192	122.468	14.000	382.500	518.968	(14.776)	5.194	3.940	1.262	5.202	(776)

Predpostavke:

- Ob *zmanjševanju stopenj izkoristka* (4, *prva in druga vrstica*) bi od trenutne 44,3-odstotne zasedenosti kapacitet na manjše stopnje zasedenosti potrebovali manj zaposlenih, kar predstavlja manj stroškov dela (od tega predstavlja del stroškov dela variabilni progresivni del in delno premosorazmerni variabilni del).
- Z zmanjšanjem oskrbnih dni bi se zmanjšali materialni stroški in storitve, kar predstavlja v ocenah *manj variabilnih stroškov* (8).
- *Fiksni stroški* (6) bi se predvidoma zmanjševali predvsem zaradi manjših fiksnih stroškov dela (stopničasti značaj reagiranja) za delavce, ki bi jih predvidoma po oceni ZLRO potrebovali manj in delno zaradi manjše amortizacije, saj ne bi bilo treba nabaviti toliko osnovnih sredstev.
- Ob *povečanju stopnje izkoristka* od sedanje 44,3 odstotka na višje stopnje izkoristka (4, *od četrte vrstice dalje*) bi morali zaposliti nove delavce, kar predstavlja večje stroške dela; prav tako bi zaradi več oskrbnih dni nastalo več progresivnih *variabilnih stroškov* (8), kot npr. stroški ogrevanja, kala, porabe drobnega inventarja idr. in tudi več drugih variabilnih materialnih stroškov in stroškov storitev.
- *Prodajne cene* (11) so pri trenutnem poslovanju zavoda pokrivalo vse stroške poslovanja zavoda ter načrtovane stroške investicijskega in tekočega vzdrževanja počitniških domov. V projekciji so bile upoštevane povprečne prodajne cene, ki naj bi ob nižji stopnji zasedenosti kapacitet omogočile kar največje pokritje stroškov. Ob višjem povpraševanju in s tem večjem obsegu poslovanja so bile upoštevane višje povprečne prodajne cene, ki naj bi pokrivalo ocenjene naraščajoče stroške.
- V projekciji so bili izkustveno ocenjeni minimalno potrebni letni *stroški vzdrževanja* (7) v znesku od 6 milijonov tolarjev do 14 milijonov tolarjev, ki predstavljajo potrebna vlaganja v tekoče in investicijsko vzdrževanje domov.

Priloga 4: Pregled otrok v MOL od leta 2002 do 2006, ki so letovali, zimovali in se udeležili drugih obšolskih dejavnosti (programov) prek ZPM Vič-Rudnik, ZPM Moste-Polje in ZLRO

Šolsko leto	Skupno število otrok iz osnovnih šol in vrtcev v MOL	Število vseh otrok iz MOL, ki se je udeležilo ponujenih programov iz ZPM Vič-Rudnik	Število vseh otrok iz MOL, ki se je udeležilo ponujenih programov prek ZPM Moste-Polje	Število vseh otrok iz MOL, ki se je udeležilo ponujenih programov prek ZLRO	Število otrok iz MOL, ki se je prek ljubljanskih članic ZPMS udeležilo ponujenih programov	Odstotek otrok iz MOL, ki se je udeležilo ponujenih programov prek ljubljanskih članic ZPMS	Število otrok iz drugih občin, ki se je prek ZLRO udeležilo ponujenih programov	Skupno število otrok, ki se je prek ZLRO udeležilo ponujenih programov	Odstotek otrok iz občine MOL, ki so se prek ZLRO udeležili ponujenih programov
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(3)+(4)+(5)	(7)=(6):(2)	(8)	(9)=(5)+(8)	(10)=(5):(2)
2002/2003	33.233	1.800	2.787	3.134	7.721	23,2	2.647	5.781	9,4
2003/2004	33.413	2.003	2.895	3.454	8.352	25,0	3.007	6.461	10,3
2004/2005	31.875	2.012	3.323	3.287	8.622	27,0	4.654	7.941	10,3
2005/2006	31.483	2.104	2.980	3.840	8.924	28,3	3.905	7.745	12,2
2006/2007	31.493	1.768	4.028	4.318	10.114	32,1	4.537	8.855	13,7

Vir: podatki MOL, letna poročila ZLRO, ZPM Vič-Rudnik, ZPM Moste-Polje za obdobje od leta 2002 do 2006.

Priloga 5: Pregled izkoristka kapacitet po domovih nekaterih drugih članic ZPMS in ZLRO od leta 2002 do 2006

Dejansko število oskrbnih dni po domovih članic ZPMS						Možno število oskrbnih dni članic ZPMS					Odstotek izkoristka kapacitet				
Obdobje	2006	2005	2004	2003	2002	2006	2005	2004	2003	2002	2006	2005	2004	2003	2002
Zambratija Hrvaška	12.694	12.607	12.120	12.674	12.100	17.520	17.520	17.520	17.520	17.520	72,5	72,0	69,2	72,3	69,1
PD Vila, Kranjska Gora	9.373	8.032	8.501	7.792	7.788	25.915	25.915	25.915	25.915	25.915	36,2	31,0	32,8	30,1	30,1
Skupaj ZPM Moste-Polje	22.067	20.639	20.621	20.466	19.888	43.435	43.435	43.435	43.435	43.435	50,8	47,5	47,5	47,1	45,8
Pacug	22.613	24.105	22.318	21.747	26.093	27.456	28.743	28.743	28.743	30.459	82,4	83,9	77,6	75,7	85,7
Zapotok pri Kureščku	1.646	1.477	2.470	2.044	893	17.800	17.800	17.800	17.800	17.800	9,2	8,3	13,9	11,5	5,0
Skupaj ZPM Vič-Rudnik	24.259	25.582	24.788	23.791	26.986	45.256	46.543	46.543	46.543	48.259	53,6	55,0	53,3	51,1	55,9
Počitniški dom Srednji vrh	1.422	2.405	2.056	0	0	26.645	26.645	26.645	0	0	5,3	9,0	7,7	0,0	0,0
Počitniški dom Zgornje Gorje	11.748	10.477	11.880	10.547	10.676	29.930	29.930	29.930	29.930	29.930	39,3	35,0	39,7	35,2	35,7
Počitniški dom Piran	9.390	8.899	9.816	8.486	8.554	27.740	27.740	27.740	27.740	27.740	33,9	32,1	35,4	30,6	30,8
Počitniški dom Savudrija	27.894	28.784	29.000	29.482	29.167	38.160	38.160	38.160	38.160	38.160	73,1	75,4	76,0	77,3	76,4
Počitniški dom Poreč	11.010	10.328	9.769	0	0	16.200	16.200	16.200	0	0	68,0	63,8	60,3	0,0	0,0
Skupaj zavod ZLRO*	61.464	60.893	62.521	48.515	48.397	138.675	138.675	138.675	95.830	95.830	44,3	43,9	45,1	50,6	50,5
Obdobje	2006	2005	2004	2003	2002	2006	2005	2004	2003	2002	2006	2005	2004	2003	2002
VIRC Poreč	27.487	27.120	26.601	26.874	28.119	40.560	40.560	40.560	40.560	40.560	67,8	66,9	65,6	66,3	69,3
DMZ Pohorje	3.812	4.635	5.409	5.577	2.362	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	15,9	19,3	22,5	23,2	9,8
Skupaj DPM Maribor	31.299	31.755	32.010	32.451	30.481	64.560	64.560	64.560	64.560	64.560	48,5	49,2	49,6	50,3	47,2

Vir: podatki od članic ZPMS.

*Umag ni vključen v počitniške domove, ker je v upravljanju BITT Umag.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 200 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96